

MEMÒRIA DE L'INSTITUT CATALÀ DE LES DONES

2020

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

Edició: Institut Català de les Dones
Seu: Pl. Pere Coromines, 1
08001 Barcelona
Tel. 93 495 16 00
Fax. 93 321 61 11
icd@gencat.cat
[Web de l'Institut Català de les Dones](#)
CIF Q-5850014-A

© Institut Català de les Dones
Edició: Institut Català de les Dones
Font, taules i gràfics: Institut Català de les Dones

ISSN 2462-5957

El document *Memòria de l'Institut Català de les Dones 2020* està subjecte a una llicència de Reconeixement-NoComercial 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet la còpia, la distribució i la comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi la font.

Índex

Presentació	5
Funcions de l'ICD.....	5
Línies estratègiques.....	7
 Estructura, organització i mitjans	 8
Organigrama	8
El pressupost	8
Contractació administrativa	9
Personal.....	9
 Accions enfocades a aconseguir la igualtat efectiva de dones i homes	 12
Qüestions parlamentàries	12
Informes d'impacte de gènere	12
Subvencions a entitats	14
Subvencions a ens locals	15
Contractes programa amb els ens locals per al desplegament, ampliació i manteniment dels Serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD)	15
Convenis subscrits amb altres organismes	17
Formació	19
Jornades, actes i dies internacionals	32
Actuacions de l'Àrea de Comunicació	39
Exposicions	45
Premis	45
Coordinació interdepartamental en l'àmbit de la igualtat efectiva entre dones i homes	47
Plans, comissions i grups de treball interdepartamentals i interinstitucionals	49
Relacions institucionals.....	52

Prevenió, detecció i erradicació de la violència masclista	53
Diagnosi i marc conceptual	53
Detecció, atenció i recuperació	55
Estructures de coordinació	58
 Altres actuacions destacades	 65
Centre de Documentació Joaquina Alemany i Roca	65
Observatori de la Igualtat de Gènere (OIG)	71
Consell Nacional de Dones de Catalunya (CNDC)	79

Presentació

L'ICD és l'organisme de l'Administració de la Generalitat encarregat de dissenyar, impulsar, coordinar i avaluar les polítiques de gènere i per a les dones. Està adscrit al Departament de la Presidència.

Funcions de l'ICD

Segons la llei de creació de l'ICD (Llei 11/1989), en la redacció donada per la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, correspon a l'ICD:

- a)** Garantir, en col·laboració amb els departaments afectats, la prestació de serveis específics a favor de les dones.
- b)** Fomentar i coordinar la prestació de serveis de tot tipus a les dones, mitjançant l'establiment de convenis amb entitats públiques i privades.
- c)** Elaborar i promoure informes, estudis i anàlisis de recerca sobre matèries relacionades amb la problemàtica actual de les dones a Catalunya.
- d)** Dissenyar, coordinar i impulsar l'elaboració del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat, i també fer-ne el seguiment i l'avaluació.
- e)** Impulsar l'elaboració dels plans de polítiques d'igualtat de gènere de les administracions locals.
- f)** Elaborar, amb la col·laboració dels diferents departaments implicats, l'informe anual d'execució de la transversalitat de la perspectiva de gènere a l'Administració de la Generalitat.
- g)** Elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a què fan referència els articles 36.3.b i 37.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, i l'article 64.3.d de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- h)** Elaborar els programes d'intervenció integral contra la violència masclista del Govern amb la periodicitat que estableix l'article 84 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.
- i)** Elaborar els protocols per a una intervenció coordinada contra la violència masclista d'acord amb el que estableix l'article 85 de la Llei 5/2008.
- j)** Promoure i liderar la recerca en matèria de violència masclista i establir els acords de col·laboració necessaris en l'àmbit universitari i especialitzat per dur-la a terme.
- k)** Dissenyar, impulsar i coordinar les polítiques contra la violència masclista.

- l)** Divulgar les activitats, els serveis i les tasques duts a terme per l'ICD o per les associacions i les entitats col·laboradores, mitjançant l'organització de fires, congressos o per qualsevol altre mitjà.
- m)** Potenciar la participació de les dones en les decisions i les mesures que les afecten, i fomentar l'associacionisme per a la defensa de llurs interessos.
- n)** Recopilar informació i documentació sobre la situació actual de les dones a Catalunya.
- o)** Vetllar pel compliment dels convenis i els acords internacionals en tot allò que afecta la promoció de les dones, i fer-ne possible la participació en els fòrums internacionals on se'n tracti la problemàtica.
- p)** Vetllar perquè les disposicions per a l'assoliment de la igualtat efectiva de dones i homes de l'ordenament jurídic s'adeqüin a les característiques concretes de cada territori, a fi de corregir desequilibris i impulsar les mesures més adequades a les necessitats dels diversos entorns que configuren la població de Catalunya i la seva distribució territorial.
- q)** Dur a terme l'assistència tècnica especialitzada a les administracions públiques catalanes per incorporar la dimensió de gènere en el desenvolupament de les polítiques públiques.
- r)** Promoure els espais de diàleg i cooperació institucionals i, concretament, promoure la cooperació interinstitucional amb les diverses administracions locals per mitjà d'espais de diàleg amb representants territorials, amb l'objectiu de sumar recursos i aconseguir més impacte de les polítiques d'igualtat de gènere, i promoure la cooperació interinstitucional amb les universitats catalanes per mitjà d'espais per a compartir i crear coneixement en matèria de perspectiva de gènere.
- s)** Fer l'avaluació prèvia dels fets per a la personació de l'Administració de la Generalitat en processos penals de violència masclista d'una rellevància especial.
- t)** Atorgar i revocar, si escau, el distintiu català d'excel·lència empresarial en matèria d'igualtat efectiva de dones i homes en el treball.
- u)** Assumir les altres competències que li siguin encomanades pel Govern o li siguin assignades per les lleis.

Tanmateix, la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista confereix unes competències específiques:

- a)** Impulsar i coordinar les polítiques contra la violència masclista que ha d'aprovar el Govern de la Generalitat.
- b)** Dissenyar i impulsar les polítiques contra la violència masclista en col·laboració amb les administracions locals, els agents socials, les entitats expertes i les associacions de dones que treballen en aquest àmbit.
- c)** Vetllar per l'adequació dels plans i programes duts a terme per les diferents

administracions públiques de Catalunya respecte als programes del Govern de la Generalitat en matèria de violència masclista.

- d) Coordinar i garantir el treball transversal en tots els àmbits.
- e) Impulsar l'elaboració i la signatura de convenis de col·laboració i acords entre les administracions i les entitats implicades en la lluita contra la violència masclista per erradicar-la.
- f) Proposar la programació, la prestació, la gestió i la coordinació dels serveis que integren la Xarxa, en col·laboració amb els ajuntaments, llevat dels Serveis d'informació i atenció a les dones, que són competència dels ens locals en els termes especificats per aquesta llei.

Línies estratègiques

- ▶ Impuls de diverses campanyes de sensibilització:
- ▶ 8M, Dia Internacional de les Dones. Es va fer la campanya "Volem els mateixos drets. #NoCallis #Som8deMarç", pel reconeixement als moviments feministes.
- ▶ 25N, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones. Es va fer una reposició de la campanya "Ni agressor, ni còmplice. Atura les violències masclistes", adaptada a la pandèmia, adreçada a joves.
- ▶ Celebració del **II Congrés Internacional per a l'Erradicació de les Violències Masclistes** (en línia), que va oferir un espai idoni per a la construcció d'aliances i treball en xarxa.
- ▶ Desplegament del **Pla director de formació en equitat de gènere de Catalunya 2017-2020**.
- ▶ Suport a entitats que treballen per a la igualtat d'homes i dones i per erradicar la violència masclista.
- ▶ **Suport als ens locals** mitjançant els contractes programa, eines per a la coordinació, cooperació i col·laboració entre l'ICD i els ens locals, en matèria de Serveis d'informació i atenció a les dones.

Estructura, organització i mitjans

Organigrama

- ▶ Departament de la Presidència
 - ▶ ICD
 - ▶ Presidència
 - ▶ Direcció Executiva
 - ▶ Oficina de Comunicació
 - ▶ Unitat d'Informàtica
 - ▶ Servei Economicoadministratiu
 - ▶ Àrea de Promoció d'Activitats i Entitats
 - ▶ Centre de Documentació Joaquina Alemany i Roca
 - ▶ Servei de Polítiques d'Igualtat de Gènere i Assessorament Jurídic
 - ▶ Observatori de la Igualtat de Gènere
 - ▶ Seu territorial de Barcelona
 - ▶ Seu territorial de Girona
 - ▶ Seu territorial de Lleida
 - ▶ Seu territorial de Tarragona
 - ▶ Seu territorial de Terres de l'Ebre

El pressupost

El **pressupost inicial** gestionat durant el 2020 ha estat de **10.594.354,70€**: 7.924.354,70€ de pressupost ordinari i 2.670.000,00€ del fons del Pacto de Estado contra la Violencia de Género.

Els imports finalment executats fins a la fase de compromís de despesa, amb modificacions de crèdits incloses, van ser d'**11.652.570,69€ en total**: 3.541.346,64 € de Pacto de Estado, i 8.111.224,05 € de pressupost ordinari.

Pressupost 2020 per capítols

	Pressupost inicial	Pressupost executat
Capítol 1	2.439.172,12	2.789.025,58
Capítol 2	3.509.642,58	1.871.123,67
Capítol 4	4.622.540,00	6.969.755,43
Capítol 6	20.000,00	19.965,74
Capítol 8	3.000,00	2.700,00
Total	10.594.354,70	11.652.570,69

S'han tramitat **16 expedients de transferència pressupostària i 2 expedients d'incorporació de romanents.**

Contractació administrativa

Durant l'any 2020 s'han tramitat 239 expedients de contractació menor, 1 contracte recurrent (CTTI), i 1 encàrrec de gestió (ICGC) per un import total de 1.064.743,79 €.

Personal

Distribució territorial del personal

A 31 de desembre de 2020, l'ICD compta amb una **plantilla de 61 persones**, de les quals **14 estan incloses al programa temporal finançat amb fons del Pacto de Estado contra la Violència de Género.**

Distribució territorial del personal

ÀMBIT TERRITORIAL	Persones	A 31 de desembre de 2020, l'ICD compta amb una plantilla de 61 persones.
Barcelona	48	
Girona	4	
Lleida	3	
Tarragona	3	
Terres de l'Ebre	3	
Total Personal ICD	61	

Distribució per sexe

A 31 de desembre de 2020, l'ICD compta amb una plantilla de 57 dones i 4 homes.

Distribució per sexe i grup professional

GRUPS	DONES	HOMES	TOTAL	% dones per grups
A	31	1	32	96,88%
B	13	1	14	92,86%
C	7	1	8	87,50%
D	5	0	5	100,00%
E	1	1	2	50,00%
Total personal	57	4	61	93,44%

**Distribució
percentual per
sexe**

93,44%

6,56%

100,00%

Distribució del personal al servei de l'ICD per unitats directives

Distribució per unitats directives i cossos laborals del personal al servei de l'ICD

Unitats	Alts càrrecs	A	B	C	D	E	TOTAL	% per unitats
Presidenta/ Directora	2						2	3,28%
Servei Económico-administratiu		6	2	1	1	1	11	18,03%
Servei Polítiques d'Igualtat Gènere i Assess. Jurídic		3	1	1			5	8,20%
Programa de violència		4					4	6,56%
Àrea de Promoció d'Activitats i Entitats		2		2			4	6,56%
Centre de Documentació			2				2	3,28%
Informàtica			1	1			2	3,28%
Oficina de Comunicació		3					3	4,92%
Secretaria				1	2		3	4,92%
Recepció					1	1	2	3,28%
Oficina Informació Barcelona		4		1	1		6	9,84%
Oficina Informació Girona		1	3				4	6,56%
Oficina Informació Lleida		1	2				3	4,92%
Oficina Informació Tarragona		2	1				3	4,92%
Oficina Informació Terres de l'Ebre		1	2				3	4,92%
Observatori Igualtat		3		1			4	6,56%
Total personal	2	30	14	8	5	2	61	100,0%
% per cossos laborals	3,28%	49,18%	22,95%	13,11%	8,20%	3,28%	100,00%	

Cursos i formació del personal

Durant l'any 2020 s'han gestionat **98 peticions del Programa de Formació del Departament de la Presidència i de l'Escola d'Administració pública de Catalunya**, per al personal que presta serveis a l'ICD.

Accions enfocades a aconseguir la igualtat efectiva de dones i homes

Qüestions parlamentàries

Al llarg del 2020, l'ICD ha donat resposta a **57 qüestions parlamentàries**: 1 proposta de llei, 5 propostes de resolució, 7 resolucions, 1 pregunta oral en comissió, 12 sol·licituds d'informació, 28 preguntes escrites i 3 mocions.

L'ICD ha donat resposta a 57 qüestions parlamentàries.

Qüestions parlamentàries per tipologies

Tipus d'iniciativa	Nombre
Proposició de llei	1
Proposta de resolució	5
Resolució	7
Mocions	3
Pregunta oral en comissió	1
Pregunta escrita	28
Sol·licitud d'informació	12

Informes d'impacte de gènere

L'any **2020 es van rebre 120 sol·licituds d'informes d'impacte de gènere, de les quals s'han elaborat i tramitat 114**. A més a més, l'ICD ha emès **20 informes d'impacte de gènere sobre propostes d'operació i de subvencions presentades pel Departament d'Economia, en el marc del Programa Operatiu del Fons FEDER 2014-2020**.

L'ICD ha donat resposta a 57 qüestions parlamentàries.

Sol·licituds d'informes d'impacte de gènere distribuïts per departaments

Departaments	Total
Presidència	21
Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori	15

Departaments	Total
Empresa i Treball	2
Economia i Hisenda	38
Acció exterior i Govern obert	13
Educació	9
Recerca i Universitats	1
Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	4
Salut	13
Interior	5
Cultura	3
Drets socials	15
Cultura	3
Justícia	1

Com es veu, pel que fa a les sol·licituds d'informes d'impacte de gènere segons el departament sol·licitant, les peticions varien considerablement. Així, destaquen els departaments d'Economia, Presidència, Drets Socials i Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori. Cal remarcar que els informes SIFECAT, per normativa, procedeixen del Departament d'Economia.

De l'anàlisi qualitatiu dels informes d'impacte de gènere emesos se'n desprèn que:

- 74 propostes de les tramitades resulten rellevants quant al gènere.
- D'aquestes, 15 no inclouen cap clàusula de gènere.
- L'ICD ha efectuat aportacions materials de clàusules de gènere en 59 d'aquestes propostes.
- L'ICD ha efectuat aportacions pel que fa a usos no sexistes o no androcèntrics del llenguatge en 53 d'aquestes propostes.
- 41 són totalment favorables:
 - ▶ 13 propostes normatives materialment rellevants quant al gènere, n'aporten clàusules, no inclouen cap ús sexista ni androcèntric del llenguatge i des de l'ICD no ha calgut fer cap aportació.
 - ▶ 28 propostes normatives materialment irrellevants quant al gènere i no inclouen cap ús sexista ni androcèntric del llenguatge.

Subvencions a entitats

En el marc de la convocatòria de subvencions per a la realització de projectes d'utilitat pública o interès social per promoure la igualtat efectiva de dones i homes (resolució PRE/1202/2020, de 2 de juny, DOGC núm. 8.148), per un import total de 1.628.846 euros, **s'han presentat 367 sol·licituds de subvenció i se n'han acceptat 322**. [Enllaç a l'apartat web](#).

S'han atorgat 322 subvencions a entitats per un import total de 1.628.846 €.

D'acord amb les bases, eren subvencionables els supòsits següents:

- Projectes exclusivament subvencionables:

- a)** Projectes que impulsin, planifiquin i executin accions d'inserció laboral de dones; projectes que posin a l'abast de les dones accions de millora de les habilitats i capacitats pel desenvolupament d'itineraris de formació i reciclatge, així com projectes de suport en l'àmbit professional amb l'objectiu de promoure l'emprenedoria, la creativitat i la innovació.
- b)** Projectes que tinguin per objectiu marc l'erradicació de la violència masclista i desenvolupin accions definides a la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.
- c)** Projectes que generin actuacions concretes per garantir i defensar els drets de les dones, especialment per a aquelles amb major vulnerabilitat, per raó de pobresa, entesa des d'un punt de vista multifactorial, projectes orientats a la inserció sociolaboral per assolir més cohesió social i igualtat d'oportunitats.
- d)** Projectes que desenvolupin accions de coeducació, entesa com l'acció educadora que potencia la igualtat i valora indistintament l'experiència, les aptituds i l'aportació social i cultural de dones i homes, en igualtat de drets, sense estereotips sexistes, homofòbics, bifòbics, transfòbics o androcèntrics ni actituds discriminatòries per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. Aquests projectes han de basar-se en una metodologia participativa i col·laborativa amb diferents poders públics.

- Activitats exclusivament subvencionables:

- a)** Activitats que generin el treball en xarxa entre les entitats de dones, afavorint la transversalitat de les accions i l'intercanvi d'experiències.
- b)** Activitats que posin a l'abast de les dones estructures participatives que donin lloc a espais de debat, de relació, de coneixement i reconeixement mutu, d'apoderament i de decisió.
- c)** Activitats i accions dirigides a vetllar per l'accés, la presència, la participació i la protecció de la imatge de les dones en els mitjans de comunicació en igualtat de dret.
- d)** Activitats que promoguin, impulsin i visualitzin el paper de les dones en l'àmbit cultural.

Subvencions a ens locals

L'any 2020 **s'han presentat 102 sol·licituds de subvenció i se n'han atorgat 97** en el marc de la convocatòria del procediment per a la concessió de subvencions a ens locals per finançar les despeses derivades de la lluita contra la violència masclista dins l'exercici 2020 (Resolucions PRE/1915/2020, de 28 de juliol, per la qual s'aproven les bases reguladores del procediment per a la concessió de subvencions als ens locals per finançar les despeses derivades de la lluita contra la violència masclista, i PRE/2315/2020, de 22 de setembre, per la qual s'obre la convocatòria del procediment per a la concessió de subvencions a ens locals per finançar les despeses derivades de la lluita contra la violència masclista dins l'exercici 2020) per un import total de 204.751,72 €. [Enllaç a l'apartat web.](#)

S'han signat 97 subvencions amb ens locals per una despesa total de 204.751,72 €.

D'acord amb les bases, eren subvencionables els supòsits següents:

- A.** Actuacions relacionades amb l'assistència i protecció de dones que han patit o pateixen violència masclista i els seus fills i filles.
- B.** Actuacions que desenvolupen estratègies comunitàries de sensibilització i prevenció de la violència masclista.

Contractes programa amb els ens locals per al desplegament, ampliació i manteniment dels Serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD)

Els Serveis d'informació i atenció a les dones són serveis que ofereixen informació, orientació i assessorament en tots aquells aspectes relacionats amb la vida de les dones en els àmbits laboral, social, personal, familiar i altres.

El contracte programa de l'any 2020 consta de 3 fitxes:

- **Fitxa 1.** L'ICD dona suport a **la xarxa de Serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD)**, de titularitat municipal o comarcal que ofereixen informació, orientació i assessorament en tots aquells aspectes relacionats amb la vida de les dones, d'acord amb allò que estableix la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. Aquesta fitxa té l'import de 2.886.500€.
- **Fitxa 2.** L'ICD amb l'objectiu de donar compliment al desplegament de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes impulsa la cooperació amb els ens locals per incorporar la perspectiva de gènere a les polítiques públiques. En el marc d'aquest procés, té l'encàrrec de dissenyar estratègies per a l'aplicació de la transversalitat de gènere com a **metodologia de treball de totes les institucions públiques**. Aquesta fitxa té l'import de 104.281,17€.

- **Fitxa 3. L'ampliació dels serveis que es presten en el servei d'informació i atenció a les dones** per l'aportació dels fons del Pacto de Estado en matèria de violència de gènere finançat per la Secretaria d'Estat d'Igualtat del Ministeri de la Presidència, Relacions amb les Corts i Igualtat. Aquesta fitxa té l'import de 1.845.216,15€. [Enllaç al contracte programa 2020.](#)

Durant l'any 2020 **s'han atorgat 102 contractes programa** per al finançament de la coordinació, cooperació i col·laboració entre l'ICD i els ajuntaments de més de 20.000 habitants i els consells comarcals i ens supramunicipals en matèria de: Serveis d'informació i atenció a les dones, realització de polítiques d'igualtat de gènere, i ampliació dels serveis que es presten en el servei d'informació i atenció a les dones, per un import total de 4.835.997,32€.

S'han atorgat 102 contractes programa per un import total de 4.835.997,32 €.

Convenis subscrits amb altres organismes

L'any 2020 des de l'ICD **s'han signat 5 convenis** amb diferents organismes, **s'han concedit 9 subvencions directes** i **s'han realitzat 3 transferències** per un import total de 137.516 €.

S'han signat 5 convenis, s'han concedit 9 subvencions directes i s'han realitzat 3 transferències.

SUBVENCIONS DIRECTES, CONVENIS I TRANSFERÈNCIES 2020			
Tipus	Parts	Objecte	Aportació ICD
Subvenció directa	UDL	Premi de Treballs de Fi de Grau de 2020	1.000 €
Subvenció directa	UB (Adhuc)	Activitats: Lectora: Revista de dones i textualitat, 26 MUSAS: Revista de investigación en mujer, salud y sociedad, 5.2 i 6.1 Lletra de Dona (escola de crítica literària online) Website del centre de recerca ADHUC Laboratori de tesi Primaveres arendtianes Workshop sobre "Emergències imprevistes de la vulnerabilitat II" Seminari Tàcita Muta Jornada Tacita Muta Seminari sobre atenció sanitària a la salut procreativa Cicle #Objectiu5 / Càtedra UNESCO Dones, desenvolupament i cultures	16.550 €
Subvenció directa	UB (Duoda)	Edició dels 2 números de la Revista d'Estudis de la Diferència Sexual DUODA del 2020.	4.000 €
Subvenció directa	Observatori Reimagina't	Projecte (RE)Imagina't, iniciativa adreçada a grups de nois i noies dels centres docents autoritzats i d'entitats d'educació en el lleure dels municipis que formen part de l'Observatori.	20.270 €
Subvenció directa	Fundació Balmes (UVIC)	Activitats: 1. Premi als millors treballs de recerca de Batxillerat sobre gènere 2. Premi Francesca Bartrina, al millor treball final de grau en estudis de gènere 3. Publicació del llibre Cultura femenina, de Carme Karr (Col·lecció Capsa de Pandora) 4. Transformant imaginaris de gènere a través del cinema. 5. Gènere i violència en una perspectiva interseccional	6.160 €

Tipus	Parts	Objecte	Aportació ICD
Subvenció directa	UPF	Premi final de grau 2020	1.000 €
Subvenció directa	UB	Premi final de grau 2020	1.000 €
Subvenció directa	Gris Medio, SCP	Documental Montse Watkins	4.000 €
Subvenció directa	Pagès Editors	Llibre Dones a les ones	5.600 €
Conveni de col·laboració	UB i EAPC	Postgrau Polítiques d'Igualtat de Gènere a la Gestió Pública	52.146,61€
Conveni de col·laboració	CNJC	Projecte formatiu per a la inclusió dels Drets Sexuals i Reproductius 2020	7.000
Conveni de cooperació educativa	UB i EAPC	Realització de pràctiques acadèmiques externes curriculars	0 €
Conveni de cooperació educativa	CNJC	Realització de pràctiques acadèmiques externes curriculars	0 €
Conveni de cooperació educativa	UAB	Realització de pràctiques acadèmiques externes curriculars	0 €
Transferència	Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya	Hostalatge del visor "Nomenclàtor de carrers amb noms de dona"	1.850 €
Transferència	Agència Ciberseguretat de Catalunya	Adaptació i el compliment de les prescripcions en matèria de seguretat establertes al RGPD	13.589,15€
Transferència	AGAUR	Premi Reginó, de recerca jove en matèria de gènere	3.350 €

Conveni amb el Síndic de Greuges de Catalunya

Durant el 2020 l'ICD ha donat resposta a 9 expedients tramesos pel Síndic de Greuges (queixes i actuacions d'ofici) per possible discriminació per raó de sexe/gènere sobre diferents matèries.

Altres queixes i CQS

El Departament de la Presidència ha publicat l'informe sobre les CQS 2020, en el qual hi ha informació sobre les **consultes sobre Dones. Es van fer 168 consultes** resoltes per temàtiques, que són les següents:

- Ajuts i subvencions: 44.
- Dades d'estadístiques de gènere: 4.
- Sexisme als mitjans de comunicació: 8.
- Violència masclista: 54.
- Altres consultes: 58

Formació

Durant l'any 2020 s'ha continuat desplegant el **Pla director de formació en equitat de gènere de Catalunya 2017-2020** que, amb la clara intenció de convertir-se en un **instrument de transformació i canvi**, cerca la integració efectiva de la perspectiva de gènere en les actuacions públiques. Degut a l'impacte de la pandèmia de la COVID-19 i les mesures sanitàries establertes, s'ha fet una adequació dels recursos formatius que garanteix la seva continuïtat en línia a través de plataformes tecnològiques, aules virtuals i webinars.

Durant l'any 2020 s'ha continuat desplegant el Pla director de formació en equitat de gènere de Catalunya 2017-2020.

Per tal d'assolir els seus objectius, el Pla director es fonamenta en els principis orientadors enumerats a continuació:

- La transversalitat de gènere.
- La capacitat com eina de transformació de les polítiques públiques.
- La coordinació i cooperació institucional.

Les estratègies que utilitza el Pla des de 2017 són les següents:

- Establiment de formació obligatòria per a col·lectius clau.
- Avaluació de la transferència dels aprenentatges al lloc de treball, de manera que s'incorporin millores i hi hagi resultats observables de la formació.

- Perfil del professorat amb coneixement i experiència de dins i fora de l'Administració.
- Detecció continuada de necessitats formatives, incorporant tant mecanismes de detecció continuada com fomentant les aportacions col·laboratives del personal i creuant-les amb les prescripcions normatives.
- Certificació que representi un estímul a la carrera professional. Durant tot l'any 2020 s'ha dut a terme, amb un equip docent de reconeguda solvència i la col·laboració de l'EAPC, el curs semi presencial de **"Capacitació per a l'abordatge de les violències masclistes"** de 140 hores i la posada en marxa de la quarta edició del **"Postgrau de Polítiques d'Igualtat a la Gestió Pública"**, adreçada a referents de gènere dels departaments i personal de l'ICD.

Activitats formatives realitzades durant l'any 2020

Del conjunt d'actuacions formatives de 2020 es destaca que:

- Durant l'any 2020:
 - Hi va haver **67 activitats formatives i de sensibilització**.
 - Es van dur a terme **414 projectes de millora**.
 - Van realitzar-se **1.425 hores i mitja de formació**.
 - Van participar un total de **3.672 persones**.

Formació 2020. Distribució per gènere de persones inscrites, admeses i certificades

	Dones		Homes		Persones no binàries		Total
	Nombre	Percentatge	Nombre	Percentatge	Nombre	Percentatge	Nombre
Persones inscrites	3.781	89,0%	449	10,6%	20	0,5%	4.250
Persones admeses	3.247	88,4%	407	11,1%	18	0,5%	3.672
Persones certificades	1.349	89,0%	163	10,8%	4	0,3%	1.516

- En conjunt, es van inscriure a aquestes activitats un total de 4.250 persones; van ser admeses 3.672 persones i van obtenir-ne els certificats només 1.516.

Formació 2020. Percentatge de persones admeses (sobre el total d'inscripcions)
i percentatge de persones certificades (sobre total d'admeses i total d'inscrites)

	Dones	Homes	Persones no binàries	Total
Percentatge de persones admeses (sobre el total d'inscrites)	85,90%	90,60%	90%	86,4%
Percentatge de persones certificades (sobre total d'admeses)	41,50%	40%	22,20%	41,3%
Percentatge de persones certificades (sobre total d'inscrites)	35,70%	36,30%	20%	35,7%

- És important **remarcar el baix percentatge de persones admeses que obtenen certificat**: només el 41,5% de les dones, el 40% dels homes i el 22,2% de les persones no binàries.

- Del total d'activitats formatives, n'hi va haver 4 adreçades específicament a alts comandaments; 12 adreçades a professionals dels circuits d'abordatge de les violències masclistes; 7 adreçades a professionals i/o alumnes de comunicació; 1 per a professionals de l'ICD i 10 destinades a altres professionals de l'Administració pública.

- Durant la tardor de 2020 s'han realitzat tres edicions del **"Curs de formació en dades obertes"** adreçat a professionals de Serveis d'atenció i informació a les dones (SIAD) i d'oficines de l'ICD.

Aquest curs, dut a terme per professionals de l'Observatori de la Igualtat de Gènere, ha format a les assistents en l'ús i aprofitament de les eines de consulta de dades obertes, dels visors dinàmics de dades sobre atencions a dones als SIAD i al telèfon 900 900 120.

- S'ha impartit el taller **"Informar sobre les violències masclistes"**, adreçat a alumnat i professorat de les universitats catalanes amb estudis de comunicació. S'ha organitzat conjuntament amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Actualment aquesta formació, impartida per expertes, està integrada en el Pla director de formació en equitat de gènere. Des que s'organitza, més de 3.500 alumnes i gairebé 200 docents han rebut aquesta formació. També en el marc del Pla director de formació en equitat de gènere, des de l'Àrea de Comunicació, s'ofereix el taller **"Comunicar per a la igualtat efectiva de dones i homes"**, sobre el sexisme comunicatiu, el marc jurídic i els recursos existents, a persones de l'Administració pública amb funcions relacionades amb la comunicació.

- Participació de l'OIG en el curs **"Indicadors amb perspectiva de gènere, una eina per incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques públiques"**, amb la col·laboració de l'EAPC, juntament amb el Departament de Salut i el Departament d'Educació.

Valoració general del Pla director de formació en equitat de gènere 2017-2020

L'any 2020 coincideix amb la finalització del Pla director de formació en equitat de gènere (2017-2020), i per tant, és convenient incloure un apartat específic amb dades generals sobre la participació. En general, es detecta que:

- **La majoria de persones que participa en els cursos són dones.** Això és així tant en termes absoluts com relatius, amb diferències molt considerables. I també es comprova que es repeteix en els cursos adreçats als diferents col·lectius.
- **Tot i això, s'observa que les dones superen el 90% entre les persones que han assistit als cursos per a referents de gènere (94%) i de professionals de violència masclista (92%) i arriben al 71% en els que s'han adreçat a línia directiva i comandaments.** Aquests darrers són aquells on hi ha hagut major proporció d'homes (29%).

La taula següent recull aquestes dades:

Formació 2020. Distribució de dones, homes i persones no binàries que s'han certificat en cada tipus de curs

Programa (dades 2017-2020) Persones Certificades / Dades consolidades	Nre. Dones	Nre. Homes	Nre. PNB	Nre. Total	% Dones	% Homes	% Persones no binàries
Distribució percentual Generalitat					60	40	
a) Línia directiva i comandaments	204	83	0	287	71,08	28,92	0
b) Referents de gènere	215	14	0	229	93,89	6,11	0
c) Professionals VM	2.707	236	1	2.944	91,95	8,02	0,03
d) Capacitació general	452	70	0	522	86,59	13,41	0
e) Descentralitzada *no les certificades, sinó les formades	128	27	3	158	81,01	17,09	1,90
f) Formadores internes	55	9	0	64	85,94	14,06	0

(Columnes blaves: nombres absoluts. Columnes verdes: percentatges sobre total de persones certificades en aquella línia).

En l'anàlisi detallada d'aquests resultats convé tenir en compte diversos factors:

- Tipus de formació: si està relacionada amb el lloc de treball i generalment certificada, o si només és de caràcter divulgatiu i no certificada.
- Tipus de lloc de treball: si està feminitzat, masculinitzat o té una presència paritària de gènere.
- Forma d'adscripció: si per inscriure's al programa ha primat la voluntarietat o bé ha estat una prescripció per part de la línia superior de comandament.

D'aquests factors se'n desprèn que:

- Programa de violències i referents: adreçat a llocs de treball especialitzats en gènere i abordatge de la violència masclista. La formació que han rebut està completament relacionada amb el lloc de treball i el resultat de la taula posen de manifest que són llocs de treball **molt feminitzats**. La formació no és obligatòria i generalment és a petició de la persona i la demanda de formació és molt alta.
- **Programa de capacitació general (contractació pública)**. En aquesta formació, que és de caràcter voluntari i que també està completament relacionada amb el lloc de treball, denota una important diferència de participació entre dones i homes. Ja que estem parlant de llocs de treball transversals, podríem esperar que la ràtio de participació es correspongués amb la de distribució per gènere a la Generalitat (60% dones i 40% homes), però els resultats queden molt lluny (86% dones i 14% homes), de manera que es podria concloure que manca interès per part dels homes en aquesta formació.
- **Programa de formació descentralitzada**: és una formació divulgativa (de baixa intensitat) i que incorpora un important nombre d'estudiantat universitari de les facultats de comunicació, que també es correspon amb una universitat feminitzada.
- **Programa d'alts càrrecs i línia directiva**. Aquest és un programa de caràcter prescriptiu, és a dir, que la formació està molt recomanada i en alguns departaments s'ha considerat obligatòria. Quant a resultats sobre la ràtio dones/homes és la que més s'aproxima a una formació paritària (ràtio 60/40), ja que se situa en uns valors de 71/28, encara que queda molt recorregut de millora. Els resultats concrets del grau d'adhesió a la formació de les persones participants ha estat desigual, així com el grau de satisfacció, justament per aquest caràcter no voluntari. No obstant això, la valoració general és positiva, perquè s'han pogut treballar les contradiccions específiques de les persones participants sobre l'obligació normativa d'aplicar la perspectiva de gènere i s'han resolt positivament.

Com a conclusió, podem dir que **per aconseguir una formació paritària, i específicament del grup menys representat -els homes-, s'ha de continuar treballant en la formació de personal de comandament i reforçant el seu caràcter prescriptiu, tant en aquest programa com en d'altres que es considerin prioritaris.**

A continuació, es detallen les formacions fetes durant l'any 2020 i de les quals s'ha extret la informació anteriorment relacionada:

Formació 2020. Edicions, hores, llocs on s'imparteixen i col·lectius als quals s'adreça

Títol curs	Núm. edicions	Hores/curs	Total hores	Lloc /Departament	A qui s'adreça
Capacitació per a l'abordatge de les violències masclistes (CAVM)	3	140	420	Barcelona; Tortosa; Girona	Professionals admin. Pub.
Curs de Gestió transversal de gènere	4	15	60	Agricultura; Polítiques Digitals+Educació; Territori i sostenibilitat; Cultura	Alts càrrecs i línia de comandaments
Píndola La perspectiva de gènere, estratègia per al disseny de PP al segle XXI (a càrrec acadèmica experta)	2	1	2	Polítiques Digitals; Cultura	Consells de Direcció, Conseller/a
La perspectiva de gènere	2	3	6	Tremp; Vielha	Càrrecs electes Ajuntament
Lideratge amb perspectiva de Gènere	1	18	18	Departaments GC	Alts càrrecs i línia de comandaments
Aprop: Acompanyament a les professionals dels SIAD de Catalunya	15	23	345	Diferents comarques	Equips d'atenció a les dones dels circuits d'abordatge de les violències masclistes
Acompanyament per al desenvolupament de projectes de millora o plans d'acció	1	15	15	Departaments GC	Professionals GC
Ajuts i recursos per a dones que han patit violència masclista	3	3	9	Virtual per a tota Catalunya	Equips d'atenció a les dones dels circuits d'abordatge de les violències masclistes

Títol curs	Núm. edicions	Hores/curs	Total hores	Lloc /Departament	A qui s'adreça
Eines d'investigació per l'abordatge de les violències masclistes	1	6	6	Virtual per a tota Catalunya	Professionals dels circuits d'abordatge de les violències masclistes
Com treballar amb dades obertes i Power BI	3	2	6	Virtual per a tota Catalunya	Professionals dels circuits d'abordatge de les violències masclistes
Postgrau de Polítiques d'Igualtat a la Gestió Pública	1	292	292	Departaments GC i Administració Local	Referents de gènere dels departaments de la GC; Administració Local i professionals de l'ICD
Desmuntem mites: Les claus per a la detecció de les violències masclistes	1	3	3	Departaments GC, Administració Local i Sector Públic	Professionals dels departaments de la GC, administració Local i Sector Públic
Formació CAC Comunicació professorat	2	4	8	Univversitat URV i URL	Professorat de comunicació
Formació CAC Comunicació professorat	2	3	6	Universitat UB	Professorat de comunicació
Formació CAC Comunicació professorat	1	2	2	Universitat UOC	Professorat de comunicació
Formació CAC Comunicació alumnat	3	3	9	Universitats UdG; UAB; UPF	Alumnat de Comunicació
Formació CAC Comunicació alumnat	1	4	4	Tecnocampus	Alumnat de Comunicació
Formació CAC Comunicació alumnat	1	2	2	Universitat UOC	Alumnat de Comunicació
Formació CAC Comunicació alumnat	1	1,5	1,5	Universitat URL	Alumnat de Comunicació
Introducció al trauma relacional complex en casos de VM	1	15	15	Virtual per a tota Catalunya	Preferentment als equips d'atenció a les dones del circuit de Girona
Aprofundiment al trauma relacional complex en casos de VM	1	8	8	Virtual per a tota Catalunya	Preferentment als equips d'atenció a les dones del circuit de Girona

Títol curs	Núm. edicions	Hores/curs	Total hores	Lloc /Departament	A qui s'adreça
Abordatge, en serveis generalistes, d'homes que exerceixen la VM contra la parella	2	8	16	Virtual per a tota Catalunya	Equips d'atenció a les dones dels circuits d'abordatge de les violències masclistes
Gènere i salut: abordatge de les violències masclistes al sistema sanitari	1	8	8	Barcelona/ASPC	Professionals del sistema sanitari
Violència masclista. Aspectes de la conducta violenta i perspectiva de l'agressor	2	20	40	Virtual per a tota Catalunya	Equips d'atenció a les dones dels circuits d'abordatge de les violències masclistes
Comunicar per a la igualtat	1	11	11	Virtual per a tota Catalunya	Professionals de les administracions públiques
Abordatge de les violències sexuals en l'oci nocturn	1	18	18	Comarques de TTEE	Equips d'atenció a les dones dels circuits d'abordatge de les violències masclistes
Indicadors de gènere, una eina indispensable per a les polítiques públiques amb perspectiva de gènere	1	21	21	Virtual per a tota Catalunya	Professionals de les administracions públiques
Llenguatge no sexista, l'art de la inclusivitat	1	12	12	Virtual per a tota Catalunya	Professionals de les administracions públiques
Introducció a les violències masclistes en entorns digitals	2	5	10	Virtual per a tota Catalunya	Equips d'atenció a les dones dels circuits d'abordatge de les violències masclistes
Disseny de polítiques públiques amb perspectiva de gènere	1	23	23	Virtual per a tota Catalunya	Professionals de les administracions públiques

Títol curs	Núm. edicions	Hores/curs	Total hores	Lloc /Departament	A qui s'adreça
Projecte de formació Agenda 2030	3	6	18	Virtual per a tota Catalunya	Professionals de les administracions públiques i Associacions de Dones
Introducció a l'abordatge de les violències sexuals	1	8	8	Virtual per a tota Catalunya Central	Equips d'atenció a les dones dels circuits d'abordatge de les violències masclistes de Catalunya Central
Estratègies per comunciar en plataformes de viodeconferències i reunions Zoom	1	3	3	Virtual/ICD	Professionals de l'ICD
Totals	67	521	1425,5		

Formació 2020. Nombre d'inscripcions, admissions i certificacions per gènere

Títol curs	Inscripcions dones	Inscripcions homes	Inscripcions persones no binàries	Admissió dones	Admissió homes	Admissió no binàries	Certificació dones	Certificació homes	Certificació no binàries
La perspectiva de gènere, estratègia per al disseny de polítiques públiques al segle XXI	21	4	0	21	5	0	0	0	0
Ajuts i recursos per a dones que han patit VM	431	17	0	382	12	0	32	0	0
Desmuntem Mites: claus per a la detecció de les VM	754	128	0	754	128	0	611	99	0
Programa d'acompanyament a les professionals dels SIAD de Catalunya	245	4	1	189	3	1	134	1	0
Eines d'investigació per a l'abordatge de les VM	654	32	5	654	32	5	12	2	0
Formació professorat Comunicació amb PG UOC	52	6	0	52	6	0	134	1	0
Formació professorat Comunicació amb PG URV	20	2	0	20	2	0	13	1	0
Formació professorat Comunicació amb PG URL	23	3	0	23	3	0	32	0	0
Formació professorat Comunicació amb PG (MATÍ)	32	0	1	32	0	1	26	0	1
Formació professorat Comunicació amb PG (TARDA)	20	2	1	20	2	1	15	1	1
Formació alumnat Comunicació amb PG UdG	40	10	0	40	10	0	28	2	0

Títol curs	Inscripcions dones	Inscripcions homes	Inscripcions persones no binàries	Admissió dones	Admissió homes	Admissió no binàries	Certificació dones	Certificació homes	Certificació no binàries
Formació alumnat Comunicació amb PG Tecnocampus	60	45	0	60	45	0	611	99	0
Formació alumnat Comunicació amb PG UAB	22	8	0	22	8	0	0	0	0
Formació alumnat Comunicació amb PG UOC	38	6	4	38	6	4	41	1	2
Formació alumnat Comunicació amb PG URL	16	1	0	16	1	0	0	0	0
Formació alumnat Comunicació amb PG UPF	80	40	0	80	40	0	75	3	1
Capacitació per a l'abordatge de les VM	267	25	2	98	6	2	75	3	1
Curs Gestió Transversal de Gènere	45	35	0	45	35	0	36	26	0
Aprofundiment al trauma relacional complex en casos de VM	18	2	0	18	2	0	16	20	
Acopanyament per al desenvolupament de projectes/plans acció	14	1	0	14	1	0	13	10	0
Abordatge en serveis generalistes d'homes que exerceixen violència masclista contra la parella	50	9	0	34	7	0	17	3	0
Gènere i Salut: abordatge de les violències masclistes al sistema sanitari	33	4	0	27	3	0	24	3	0

Títol curs	Inscripcions dones	Inscripcions homes	Inscripcions persones no binàries	Admissió dones	Admissió homes	Admissió no binàries	Certificació dones	Certificació homes	Certificació no binàries
Violència masclista: aspectes de conducta violenta i perspectiva de l'agressor	123	9	0	93	5	0	64	5	0
Comunicar per a la igualtat	20	0	0	20	0	0	10	0	0
Abordatge de les violències sexuals en l'oci nocturn	30	2	0	30	2	0	21	1	0
Com treballar amb Dades Obertes i Power BI	169	9	0	95	5	0	68	5	0
Indicadors de Gènere, una eina indispensable per a les polítiques públiques amb perspectiva de gènere	19	1	0	19	1	0	11	1	0
Llenguatge no sexista, l'art de la inclusivitat	31	2	0	31	2	0	11	2	0
Lideratge amb Perspectiva de Gènere	25	4	0	21	4	0	12	2	0
Introducció al trauma relacional complex en casos de VM	62	5	0	27	2	0	20	2	0
Introducció a les violències masclistes en entorns digitals	145	6	0	98	4	0	56	2	0
Píndola: La perspectiva de gènere, estratègia per al disseny de PP al segle XXI	17	15	0	17	15	0	0	0	0
Disseny de polítiques públiques amb perspectiva de gènere	10	0	2	10	0	2	9	0	0
Projecte de formació Agenda 2030	61	5	2	61	5	2	17	2	1

Títol curs	Inscripcions dones	Inscripcions homes	Inscripcions persones no binàries	Admissió dones	Admissió homes	Admissió no binàries	Certificació dones	Certificació homes	Certificació no binàries
Introducció a l'abordatge de les violències sexuals	72	3	2	39	2	0	23	0	0
Postgrau de Polítiques d'Igualtat de Gènere a la Gestió Pública	45	3	0	30	2	0	28	2	0
Estratègies per comunicar en plataformes de videoconferències i conduir reunions amb zoom	17	1	0	17	1	0	1349	163	4
Totals	3781	449	20	3247	407	18	1349	163	4

Jornades, actes i dies internacionals

Actes propis

8 de març, Dia Internacional de les Dones

1. Acte institucional

Data. 5 de març de 2020

Lloc. Palau de la Generalitat, Barcelona

Informació destacada. Es va llegir la Declaració Institucional del Govern a càrrec de la presidenta de l'ICD, Laura Martínez Portell. Posteriorment, es va celebrar una taula rodona amb el títol "Bretxa Salarial, bretxa de cures" i va concloure l'acte l'Hble. Consellera de Presidència i Portaveu del Govern de la Generalitat, Meritxell Budó i Pla. L'acte va tenir una assistència de més de 270 persones. En aquesta línia, es van organitzar actes institucionals a Girona, Lleida, Tarragona, Terres de l'Ebre, Alt Pirineu i Catalunya Central.

Durant l'any 2020 s'han dut a terme actes institucionals, presentacions, congressos i exposicions.

2. Campanya de comunicació del 8 de març, Dia internacional de les dones

Amb motiu del Dia internacional de les Dones, l'ICD va divulgar la campanya "Volem els mateixos drets. #NoCallis #Som8deMarç", que posa el focus en les desigualtats de gènere existents en l'entorn laboral i, per tant, la necessitat de la denúncia de la injustícia i la reivindicació per a la igualtat.

Tot i els progressos aconseguits fins al moment, la igualtat entre dones i homes en la vida quotidiana encara no és una realitat. La campanya consta de dues imatges gràfiques i un vídeo. Una de les imatges denuncia que les dones només ocupen un 35,4% dels càrrecs de direcció, enfront un 64,6% dels homes. L'altra visibilitza que les excedències laborals per a cura de familiars son en un 91,1% de dones i en un 8,9% d'homes. Pel que fa al vídeo, les imatges posen en valor la lluita de les dones i els moviments feministes pels drets laborals. [Enllaç al vídeo de YouTube.](#)

3. Dossier estadístic 8M de l'OIG

Amb motiu del 8 de març, Dia Internacional de les Dones, l'OIG va elaborar una altra edició del dossier que recull dades oficials sobre desigualtats de gènere en diferents àmbits de la societat catalana.

25 de novembre, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones

1. Acte institucional

Data. 25 de novembre de 2020

Lloc. Barcelona

Informació destacada. Es va llegir el manifest institucional, elaborat per l'advocada especialista en violències masclistes, Carla Vall i Duran. Hi van assistir una cinquantena de persones, entre elles, alts càrrecs del Govern de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona. Durant tot el dia es van fer diferents actes a espais públics del territori, amb la col·laboració d'entitats i altres administracions a Tarragona, Terres de l'Ebre, Lleida i Girona.

El lema de la campanya del 25 de novembre ha estat *Ni agressor, ni còmplice. Atura les violències masclistes.*

2. Campanya de comunicació del 25 de novembre, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones

Es va fer una reposició de la campanya **"Ni agressor, ni còmplice. Atura les violències masclistes"** adaptada a la situació de pandèmia. La campanya s'adreça a joves i reforça els missatges cap als agressors situant el focus de la solució de les violències masclistes en la seva responsabilitat i no en les dones que les pateixen. També apel·la a la no complicitat de l'entorn amb els agressors i promou l'avenç en la identificació de diferents situacions de violències masclistes. Els missatges es van difondre a través de **5 gràfiques, 1 espot, 4 falques de ràdio i a través de les xarxes socials.** [Enllaç al vídeo de YouTube.](#)

3. Dossier estadístic 25N de l'OIG

L'OIG va actualitzar el dossier estadístic que ja es va publicar l'any anterior i que recull les estadístiques més rellevants de violència masclista.

Acte de presentació de l'exposició "Fotoperiodistes. Mirades a les violències masclistes arreu del món"

Data. 30 de gener de 2020

Lloc. Auditori de l'ICD

Informació destacada. Presentació a càrrec de la presidenta de l'ICD, la Sra. Laura Martínez Portell i la Sra. Patricia Bobillo, comissària. Amb la participació de les autores Laia Abil, Eva Peray, Lorena Ros i Anna Surinyach. Hi van assistir 30 persones. [Enllaç a l'apartat web.](#)

II Congrés Internacional per a l'Erradicació de les Violències Masclistes

Data. 26, 27 i 28 d'octubre de 2020

Lloc. Virtual

Informació destacada. Al congrés, que se celebra dins del marc del fons del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, s'hi van inscriure 1.684 persones. Les mètriques d'assistència indiquen de 200 a 400 persones simultàniament connectades i més de 7.744 visualitzacions. En aquesta segona edició, el Congrés ha tingut l'objectiu específic de posar de manifest l'**impacte de la pandèmia en les violències masclistes**, així com quines han estat les estratègies, aliances i aprenentatges que s'han generat entre la diversitat d'agents socials encarregats de donar resposta a les situacions de violència masclista en temps de la COVID-19. [Enllaç a l'apartat web.](#)

Acte de presentació del llibre 'Estudi Feminista' de Dolors Monserdà

Data. 2 d'octubre de 2020

Lloc. Virtual

Informació destacada. Es ve celebrar com a acte de tancament de l'Any Dolors Monserdà celebrat el 2019. A l'acte hi van participar la directora de l'ICD, la Sra. Núria Ramón i Pérez; la comissària de l'Any, la Sra. Marta Pessarrodona i Artigas; i l'especialista en la figura de l'efemèride, la Sra. Carme Mas. Van assistir-hi 50 persones. [Enllaç a l'apartat web.](#)

Actes de l'Any Mercè Pàniker i Alemany

El 2020 el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar commemorar de manera oficial els 100 anys del naixement de Mercè Pàniker i Alemany (1920-2020) i ha organitzat i coordinat al llarg de l'any una sèrie d'actes públics de reconeixement a les seves aportacions. D'aquesta manera, l'ICD ha impulsat els actes de reconeixement i divulgació de la trajectòria d'aquesta empresària. [Enllaç a l'apartat web.](#)

En estreta col·laboració amb la comissària de l'any, la Sra. Anna Mercadé Ferrando, i la família de la reconeguda, al llarg de l'any s'han desenvolupat actuacions sota els eixos següents:

- Feminisme, democràcia i participació política.
- L'emprenedoria i el lideratge de les dones a l'empresa i l'indústria.
- Cooperació internacional.

A través d'aquests eixos, s'han realitzat les activitats següents:

1. Exposició itinerant "Mercè Pàniker i Alemany. Una vida d'emprenedoria i feminisme"

Data. A partir del 7 de gener de 2020

Lloc. Itinerant

Informació. Exposició composta per 7 plafons i dissenyada per Marina Freixas, amb la col·laboració de la comissària de l'any, la Sra. Anna Mercadé, i els familiars de Mercè Pàniker. Disponible a les oficines de l'ICD: Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre.

2. Roda de premsa

Data. 26 de febrer de 2020

Lloc. Casa Llotja de Mar, Barcelona

Informació destacada. Presentació de l'any Mercè Pàniker amb intervencions institucionals i de la comissària per explicar les principals línies d'actuació, exposades en aquest document. Assistència de 40 persones.

3. Acte al Monestir de Pedralbes

Data. 9 d'octubre de 2020

Lloc. Claustre del Monestir de Pedralbes, Barcelona

Informació destacada. Acte per explicar les actuacions i eixos de l'Any Mercè Pàniker i Alemany amb diverses intervencions institucionals i un concert de la pianista Carme Vilà i Fassier. Assistència de 90 persones

4. Acte Institucional central

Data. 15 de desembre de 2020

Lloc. Palau de la Generalitat

Informació destacada. Organització de l'acte central amb les intervencions de la presidenta de l'ICD, la Sra. Laura Martínez Portell, i de la Consellera de Presidència, la Sra. Meritxell Budó i Pla. Degut a la situació d'emergència sanitària, l'acte es va retransmetre en streaming sense públic, amb 190 visualitzacions.

5. Vídeo divulgatiu

Realització de material audiovisual sobre la persona i la influència de Mercè Pàniker, dissenyat per Marina Freixa Roca, i amb intervencions de la presidenta de l'ICD, la comissària de l'any, amigues i familiars de la reconeguda.

6. Campanya a les xarxes socials #AnyMercedePaniker

Campanya de comunicació a xarxes socials, amb la finalitat de divulgar frases per donar a conèixer el seu pensament.

Actes de l'Any Llibertat Ròdenas

El 2020 el Govern de la Generalitat de Catalunya ha aprovat commemorar de manera oficial els 50 anys de la mort de l'anarcosindicalista Llibertat Ròdenas (Xera, Serrans, 1892 - Mèxic, 1970). D'aquesta manera, l'ICD, ha impulsat els actes de reconeixement i divulgació de la trajectòria d'aquesta sindicalista. [Enllaç a l'apartat web.](#)

1. Exposició

Aquesta exposició és un dels recursos creats per la Generalitat de Catalunya en el marc commemoratiu, i ha estat dissenyada per Marina Freixas, amb la col·laboració de la il·lustradora Maria Ferré i les expertes en la figura de la Llibertat Ròdenas, Dolors Marin i Antoni Dalmau. L'ICD va organitzar i coordinar l'elaboració de recursos per al reconeixement d'aquesta figura històrica.

2. Infografies

Amb la finalitat de visibilitzar i difondre la figura de Llibertat Ròdenas, s'han realitzat una sèrie d'infografies il·lustrades per difondre a les xarxes socials. Han estat coordinades per la dissenyadora Marina Freixa, amb el suport de Maria Ferré i Bet Nel·lo.

3. Llibre digital

Amb la mateixa finalitat de visibilitzar i difondre la figura de Llibertat Ròdenas, s'ha elaborat un llibre digital de 34 pàgines sobre la vida i trajectòria de la reconeguda, a càrrec de la professora Dolors Marín i Silvestre, experta en la figura de Llibertat Ròdenas. [Enllaç al llibre digital.](#)

Actes en col·laboració

Any Revolta de les Quintes

El 2020 el Govern de la Generalitat de Catalunya ha aprovat commemorar de manera oficial els 150 anys de la Revolta de les Quintes del 1870, una revolta popular contra el reclutament forçós dels mossos per servir a l'exèrcit del govern espanyol.

En aquestes revoltes **les dones tingueren un paper protagonista** en els carrers: encapçalaren manifestacions, aixecaren barricades, assaltaren els ajuntaments de les viles de Sants i de Gràcia, i organitzaren campaments de refugiats a Vallvidrera.

D'aquesta manera, l'ICD, **en col·laboració amb la Direcció General de Memòria Democràtica del Departament de Justícia, ha col·laborat en els actes divulgació i reconeixement de la Revolta de les Quintes, fent especial encís en el paper actiu de les dones.**

El 3 de desembre va tenir lloc l'**acte central** al Palau de la Generalitat amb les intervencions de la presidenta de l'ICD, la Sra. Laura Martínez Portell, i de la Consellera de Justícia, la Sra. Esther Capella i Farré. Durant l'acte, es va presentar el vídeo commemoratiu, i es va realitzar una conferència en *streaming* a càrrec de la historiadora i catedràtica de la UB, la Sra. Mary Nash. Per finalitzar, els Trabucaires de Gràcia van fer una actuació teatral. Degut a la situació d'emergència sanitària, l'acte es va retransmetre en *streaming* sense públic, amb 316 persones assistents connectades. [Enllaç a l'apartat web.](#)

Es commemoren els 150 anys de la Revolta de les Quintes del 1870, una revolta popular en què les dones van ser protagonistes.

Acte Any Margarida Xirgu

El dia **26 de febrer** al Centre Arts Santa Mònica va tenir lloc l'Acte de l'Any Margarida Xirgu, organitzat per el Departament de Cultura amb col·laboració amb l'ICD.

L'acte va comptar amb la salutació institucional de la representant del Departament de Cultura, la Sra. Àngels Ponsa Roca; i de la presidenta de l'ICD, la Sra. Laura Martínez Portell.

Seguidament, es va organitzar una taula rodona sota el títol "Margarida Xirgu: la fortalesa d'una dona", moderada per la comissària de l'Any, la Sra. Ester Bartomeu. Hi van intervenir la Sra. Araceli Bruch, la Sra. Montse Ganges i la Sra. Miriam Porté. Per finalitzar, es va fer un passi del documental *La Xirgu*.

Presentació del llibre 21 dones emprendedores del segle XXI

El dia **20 de juliol**, en format virtual, va tenir lloc la presentació del llibre *21 dones emprendedores del segle XXI*. L'acte, organitzat conjuntament amb la Federació Empresarial del Gran Penedès, va comptar amb la intervenció de la presidenta de l'ICD, la Sra. Laura Martínez Portell; de la presidenta de la FEGP, la Sra. Neus Lloveras; de la psicooncòloga i musicoterapeuta de l'entitat Fundació Oncolliga, la Sra. Patricia Martí; així com de diverses representants de grups empresarials. L'acte va tenir una assistència de 63 persones.

Acte d'homenatge a Montse Watkins, periodista catalana al Japó

El dia **11 de novembre**, en format virtual, va tenir lloc l'acte d'homenatge a la periodista catalana al Japó, la Sra. Montse Watkins. Organitzat entre l'ICD i la Sra. Chelo Alvarez-Stehle, l'acte va comptar amb la participació de la directora de l'ICD, la Sra. Núria Ramón; la directora de l'Instituto de la Mujer, la Sra. Beatriz Gimeno; i del director de l'Instituto Cervantes a Tokio, el Sr. Victor Ugarte.

El dia 11 de novembre es va fer un acte en homenatge de Montse Watkins, periodista catalana al Japó.

Així mateix, es va projectar el tràiler del documental *Montse Watkins: cuentos de Kamakura*, de la directora Chelo Alvarez-Stehle; va tenir lloc una intervenció musical a càrrec d'Adriana Alcaide Garcia; a més d'intervencions de la Sra. Eugenia Tusquets Trias de Bes, la Sra. Laura Freixas Revuelta, la Sra. Elena Gallego Andrada i la Sra. Chelo Alvarez-Stehle. L'acte va tenir una assistència de 104 persones.

#OnSonLesDones

La presidenta de l'ICD va presidir a la seu de l'ICD, juntament amb dones del col·lectiu #OnSónLesDones, la **presentació de l'informe “#OnSónLesDones #ReRecomptem”**. Amb aquest informe es pretén denunciar la invisibilització de les dones i la vulneració de la Llei d'igualtat efectiva de dones i homes per part de diversos mitjans de comunicació. Des de l'ICD es va fer trasllat d'aquest informe a tots els mitjans analitzats.

Dones a les ones

En el marc del suport i participació en els espais de debat sobre la representació de les dones en l'àmbit de la comunicació, l'ICD va donar **suport a la mostra "Dones a les ones"**, de la periodista Elvira Altés, per **recuperar les veus de les dones en la història de la radiodifusió catalana**. A més de subvencionar la investigació, l'ICD va inserir una plana redaccional sobre les polítiques públiques que lidera l'ICD a Catalunya a la revista especial sobre dones de la ràdio del Dossier Dones Periodistes, que edita l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya.

Actuacions de l'Àrea de Comunicació

L'Àrea de Comunicació de l'ICD elabora el Pla de comunicació que anualment fixa els objectius, les actuacions i els missatges que:

- Posicionen la institució com a **referent** pel que fa a les polítiques públiques de dones.
- Divulguen els **serveis i les accions** que executa la institució.
- **Sensibilitzen** vers la igualtat efectiva entre dones i homes i **contra la violència masclista**.
- Sensibilitzen per a la **millora de la representació de les dones** en els mitjans de comunicació.

Durant l'any 2020, destaquen les actuacions de l'Àrea de Comunicació següents:

Gener, 2020. Campanya #T'hoEstàsPerdent

A iniciativa del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), en col·laboració amb la Secretaria General de Esport i de l'Activitat Física (SGEAF) i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), l'ICD va participar en la **conceptualització i posterior difusió de la campanya #ThoEstàsPerdent amb l'objectiu de fomentar l'esport femení en els mitjans de comunicació i posicionar-lo com un contingut per a grans audiències**. Amb el lema "Si no veus esport femení, t'estàs perdent la meitat de l'espectacle", es van elaborar diverses peces audiovisuals que es van emetre per TV3. [Enllaç al vídeo de YouTube.](#)

Gener, 2020. Iniciativa #TrenquemEstereotips

L'ICD també va posar en marxa la iniciativa de sensibilització #TrenquemEstereotips per **impulsar la superació dels estereotips de gènere sexistes que es transmeten als**

infants a través del temps de joc i les joguines. L'objectiu és que nenes i nenes puguin desplegar tot el seu potencial en qualsevol àmbit de la vida, ja que tothom ha de poder desenvolupar la tendresa, la valentia, la sensibilitat, la iniciativa o la fortalesa. [Enllaç a l'apartat web.](#)

Març, 2020. Campanya “Fem equip. Suma-t’hi”

L'ICD va col·laborar amb la **campanya de Bombers #FemEquip**, ideada amb l'objectiu d'augmentar el nombre de dones al cos. [Enllaç a la nota de premsa.](#)

Març-desembre, 2020. Actuacions en relació amb la COVID-19

Durant el període d'estat d'alarma generat per l'emergència sanitària causada per la COVID-19, es van fer actuacions per aconseguir donar a **conèixer els serveis adreçats a dones en situació de violència masclista**, garantir-ne l'atenció i sensibilitzar els diferents entorns i públics sobre les violències masclistes. Posteriorment també per **visibilitzar la participació de les dones en la primera línia de la lluita contra la pandèmia.**

1. La creació d'una plana web que recollia com accedir als [Serveis en l'Estat d'Emergència Sanitària per la COVID-19](#), ja fossin de l'ICD o d'altres institucions i entitats.
2. La divulgació massiva del servei [900 900 120](#) a través d'anuncis dos cops al dia en la franja dels informatius de TV3 i cartells en 10 idiomes. I la divulgació d'informes periòdics amb les dades d'atenció a les víctimes de violències masclistes.
3. La divulgació de la campanya [“Establiment segur contra la violència masclista”](#), per crear nous espais de suport.

Arribat el confinament del mes de març, i amb el control de l'agressor sobre les activitats i comunicacions de les dones en situació de violència masclista, podia ser un greu obstacle per a que les dones poguessin accedir als serveis. Per això la **campanya es va adreçar a la xarxa d'establiments essencials a través de la qual es va als comerços que subministraven els productes bàsics que posessin en un lloc visible el cartell** que es va dissenyar, on s'informava de la possibilitat de trucar al telèfon 900 900 120 o al 112. L'acollida de la xarxa comercial activa els dies de confinament va ser molt positiva, així com també la dels mitjans de comunicació, que van fer un ampli ressò de l'actuació convertint-se en uns grans col·laboradors.

4. La divulgació de [Recomanacions](#) especialitzades per a professionals, entorn i dones en situacions de violències masclistes en entorn de crisi per la pandèmia.
5. La divulgació de la campanya [“#AgafaElGuant, infants i joves lliures de violències masclistes”](#), adreçada a la lluita contra les violències masclistes que podrien

estar patint les i els joves en aquest context. El seu objectiu ha estat augmentar la protecció i la seguretat d'infants, adolescents i joves davant les violències masclistes en les diferents realitats derivades de la crisi sociosanitària, tant en l'espai privat de la llar, com en l'espai públic o a les xarxes socials.

A l'inici de la desescalada es va activar una campanya adreçada a altres víctimes de la violència masclista en el context de COVID-19: els infants i els i les joves. Es va engegar a les xarxes socials la **campanya “#AgafaElGuant. Infants i joves lliures de violències masclistes”** amb l'objectiu d'augmentar la protecció i la seguretat d'infants, adolescents i joves davant les violències masclistes en les diferents realitats derivades de la crisi sociosanitària, tant en l'espai privat, com en l'espai públic o a les xarxes socials. La iniciativa aborda aspectes com el *grooming*, el control, les violències sexuals, el *sexpredding*, les violències LGTBIfòbiques, la violència psicològica i la violència econòmica. A través de la plana web dones.gencat.cat/agafaelguant i Instagram es faciliten recursos adaptats a aquests destinataris. També es va activar un *challenge* i es va demanar la col·laboració de youtubers en la difusió dels missatges.

6. La divulgació amb motiu de l'1 de maig, Dia del Treball, a través d'Instagram Live del **primer dossier de l'Observatori d'Igualtat de Gènere “Dones en el Treball”**. Destaca el paper primordial de les dones al capdavant de la lluita contra la pandèmia i denunciant-ne la manca de corresponsabilitat en aquest període.

Desembre, 2020. Diposita aquí el teu masclisme

També destaca la campanya **“Diposita aquí el teu masclisme”** per sensibilitzar contra el masclisme, destinada a ocupar les papereres i contenidors de més de 150 municipis. L'objectiu és reconèixer el masclisme i desmuntar-lo llençant-lo simbòlicament. Donat l'èxit de la campanya i la demanda de diferents centres educatius i departaments s'han elaborat nous adhesius. [Enllaç a l'apartat web.](#)

Desembre, 2020. Guia per a la introducció de la perspectiva de gènere a la comunicació de les administracions públiques

L'ICD va presentar telemàticament la Guia per a la introducció de la perspectiva de gènere a la comunicació de les administracions públiques amb l'objectiu de **facilitar informació, eines, recursos i metodologies de treball per impulsar una comunicació equilibrada i normalitzada pel que fa al gènere** en totes les fases de la comunicació d'un organisme o empresa pública.

S'adreça a professionals de la comunicació que exerceixen en el sector públic i a tot el personal de les administracions amb responsabilitat en aquest àmbit. [Enllaç a l'apartat web.](#)

Notes i rodes de premsa

S'han generat i/o divulgat al llarg de l'any un total de **195 notícies web/notes de premsa** explicant les iniciatives de l'ICD i del Govern de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de les polítiques per a la igualtat efectiva de dones i homes i contra les violències masclistes. També s'han organitzat els actes comunicatius que s'han escaigut segons el tema i els ha difós a través dels mitjans i canals propis (YouTube, Instagram Live, sala de premsa, butlletí electrònic, xarxes socials), i a través dels mitjans de comunicació social i d'altres institucions i entitats.

Difusió de l'Agenda de *Dones al Dia*: tramesa d'informació mensual

Durant el 2020 l'agenda de Dones al Dia va estar inoperativa a causa de la situació d'emergència sanitària i el distanciament social provocades per la pandèmia de la COVID-19, que, a partir del mes de març, va suposar la suspensió de qualsevol acte presencial.

Difusió de les activitats organitzades o participades per l'ICD

Durant el 2020 s'han efectuat un total de **49 enviaments electrònics d'informació a la base de dades** sobre les activitats que organitza o en les quals col·labora l'ICD. En total han rebut aquesta informació 104.082 persones.

Queixes de sexisme en la publicitat i els mitjans de comunicació

Entre els mesos de gener i desembre de 2020, l'ICD ha rebut **queixes per la representació de les dones en els mitjans de comunicació sobre 23 assumptes**. Aquestes queixes són analitzades i es determina la manera d'actuar: retirada, canvi o trasllat a administració competent. S'han analitzat aspectes i casos concrets, com la representació de valors sexistes a través de la vestimenta de personatges; joguines que fomenten i reforcen els rols patriarcals de dones i homes, o diferents articles periodístics amb continguts masclistes i enfocaments vexatoris envers les dones.

S'han atès queixes per sexisme en els mitjans de comunicació.

Web

La web de l'ICD està formada per **459 apartats web i 729 planes web**. L'any 2020, **150.729 persones en van ser usuàries**. Van interaccionar amb el web de l'ICD 12.761 més que l'any anterior. S'aprecien clarament dos pics: un a març i l'altre a novembre. S'han iniciat 249.001 sessions en què s'han visualitzat 595.774 pàgines. La durada mitjana de la sessió ha estat de 2 minuts i 25 segons, amb un percentatge de rebots del 54,65%, la qual cosa significa que més de la meitat arriben a l'ICD des d'altres llocs.

Persones usuàries	150.729
Interaccions web	+ 12.761 que l'any anterior
Sessions web	249.001
Pàgines visualitzades	595.774
Durada de la sessió	2 minuts i 25 segons
Percentatge de rebot	54,65%

Deixant de banda la pàgina d'inici –que és la que acumula més visites-, l'altra més visitada és la de la campanya del 8 de març, seguida de la pàgina de violència masclista i la de formació. Les visites a la plana de la commemoració del 25 de novembre també són destacables i la pàgina del II Congrés internacional contra les violències masclistes és la cinquena en visites.

Butlletí electrònic

Al llarg de 2020 s'han elaborat **11 edicions del butlletí electrònic** de l'ICD per informar sobre les activitats de la institució i les polítiques de gènere d'altres departaments del Govern. En finalitzar l'any 2020, el butlletí té una base de 4.522 persones subscrites (aproximadament, 400 més que al 2019).

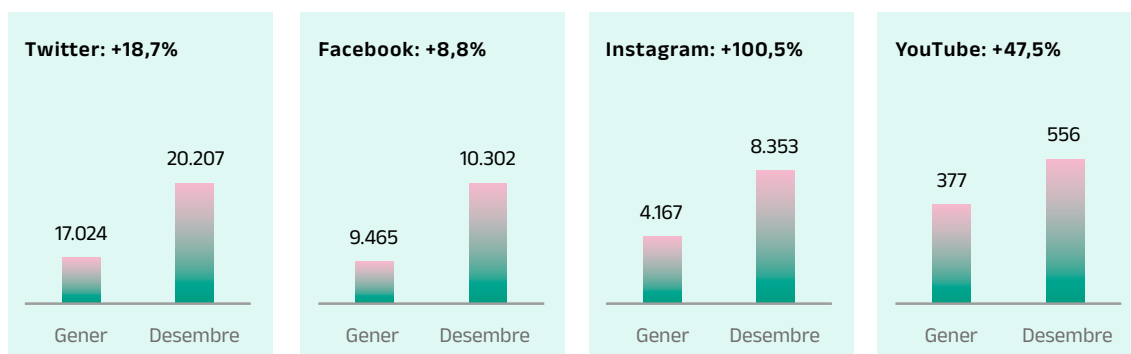
Intranet

Durant l'any 2020 s'han publicat **70 notícies a la intranet sobre comunicació interna** d'interès per al personal de l'ICD. D'aquestes, unes **10 són específicament de gènere** i les altres de temes relacionats amb recursos humans.

Xarxes socials

L'ICD es comunica directament amb la ciutadania i entitats a través de **4 xarxes socials: Twitter, Facebook, Instagram i YouTube**. En les quatre xarxes socials hi ha hagut un augment significatiu de seguidors i seguidores. Enguany només tenim dades dels darrers 6 mesos, que és quan entra en funcionament Hootsuite, una nova eina que monitoritza les xarxes socials en l'àmbit de la Generalitat.

Augment de seguidors i seguidores en les xarxes socials de l'ICD

Twitter

A l'inici del 2020 l'ICD tenia un total de 17.024 seguidors i seguidores i es va tancar l'any amb 20.207. En els darrers sis mesos s'han fet 1.049 tuits, una **mitjana de 175 tuits al mes**, i l'ICD ha rebut 27.255 likes, s'ha repulat 12.250 vegades i ha rebut 443 respostes als tuits publicats. En total s'han produït 2.171 clics en els enllaços compartits durant els darrers sis mesos del 2020.

Facebook

A l'inici del 2020 l'ICD tenia un total de 9.465 fans i es va tancar l'any amb un increment de 837 fans arribant fins els 10.302. En els darrers sis mesos s'han fet 300 publicacions, amb una **mitjana de 50 publicacions al mes**. El 25 de novembre va haver el pic més alt dels últims 6 mesos, amb un total de 502 reaccions. Hi ha hagut 385 clics en els enllaços compartits en els darrers sis mesos del 2020.

Instagram

Durant el 2020 s'han sumat 4.167 seguidors i seguidores, i s'ha arribat a un total de 8.353. **En els darrers sis mesos s'han fet 200 publicacions**, amb una mitjana de 33 al mes. Durant el 2020, a més a més, es van fer 1.042 històries.

A Instagram, en els darrers 6 mesos del 2020 hi ha hagut un total de 35.186 reaccions per part del públic en forma de comentari, *like* o compartir la publicació a històries. Amb les publicacions s'ha arribat a gairebé 790.000 comptes. El perfil de l'ICD va ser visitat en els darrers 6 mesos per més d'11.000 persones, amb un pic màxim de 1.217 persones en un sol dia (el 25 de novembre).

YouTube

El canal corporatiu de Youtube de l'ICD acumula 377 subscriptores i suscriptors. S'ha incrementat en 179 des de l'any anterior i ha tingut 34.079 visualitzacions durant tot l'any 2020. **Destaca** que **el fet de retransmetre esdeveniments en directe, com ara el #IICongésVM**, per aquest canal l'ha promocionat i l'ha donat a conèixer. El perfil demogràfic que més visita el canal és el d'una dona de 35-44 anys. I, encara que els homes el visiten molt menys, la durada mitjana de les visualitzacions és similar a la de les dones. Els vídeos més reproduïts durant el 2020 han estat els relacionats amb campanyes de sensibilització.

Exposicions

Al llarg de l'any 2020 s'han gestionat un total de **150 exposicions** que l'ICD posa a disposició de les associacions, entitats i administracions de tot el territori. Aquestes dades indiquen un decreixement del 27,5% respecte el 2019, degut a la crisi de la COVID-19, que va comportar la paralització del servei de març a desembre.

Aquest any s'han incorporat dues exposicions: "Mercè Pàniker i Alemany" i "Llibertat Ròdenas".

Aquest any s'han incorporat dues exposicions noves al catàleg, totes dues produïdes per l'ICD: "Mercè Pàniker" i "Llibertat Ròdenas".

Premis

L'ICD col·labora amb l'àmbit acadèmic i universitari en la convocatòria de premis a treballs realitzats des de la perspectiva de gènere amb l'objectiu de fomentar la investigació en aquest camp.

En col·laboració amb l'àmbit acadèmic i universitari, l'ICD ha participat en 5 premis a estudis i treballs elaborats amb perspectiva de gènere.

Premi Reginó-AGAUR

Dins dels Premis Recerca Jove per fomentar l'esperit científic en el batxillerat que convoca l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), es convoca el premi Reginó. Amb l'objectiu de fomentar l'interès per la recerca referent a les dones, aquest premi reconeix el millor treball de recerca en aquest àmbit i el centre d'educació secundària que hagi destacat per haver impulsat l'interès en l'estudi de les dones i les seves aportacions a la societat. L'ICD hi participa com a jurat i amb el finançament del premi. L'any 2020, el treball guardonat va ser *D'Egipte a Catalunya: un viatge en femení*, i el centre premiat va ser l'Institut Guindàvols de Lleida.

Premi Institut Català de les Dones-Universitat de Vic

Dins del marc de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, en què s'atorguen guardons anuals als millors treballs de recerca de batxillerat, es premien amb el Premi Institut Català de les Dones els millors treballs de recerca sobre la visualització de l'acció social de les dones i les aportacions de la seva experiència en diferents àmbits; sobre la defensa i el treball pels drets de les dones en la consecució de la igualtat d'oportunitats i sobre violència masclista. L'ICD finança aquest premi i hi participa com a jurat.

L'any 2020 els treballs premiats van ser *Noms de dones als carrers de Girona* (primer premi); i *Les olvidades del conflicte oblidat* i *El silenci i el talent sota pseudònims masculins*, com a segons premis.

Premi Francesca Bartrina al millor treball de fi de grau en estudis de gènere

El Centre d'Estudis Interdisciplinaris de Gènere (CEIG) de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya convoca el Premi Francesca Bartrina al millor treball de final de grau en estudis de gènere, amb el **suport de l'ICD per al seu finançament íntegre**. Poden ser premiats treballs de final de grau de qualsevol disciplina i de qualsevol de les universitats catalanes.

L'any 2020 el treball premiat va ser *La insurrecció postpornogràfica. Relació entre les pràctiques artístiques, els feminismes i la pornografia a l'Estat espanyol*. A més a més, es va entregar un accèssit al treball *Eco-feminisme, apoderament i resistència. El paper de les dones a la Revolució de Rojava*.

Premi al millor treball de fi de grau sobre temes de gènere-Universitat Pompeu Fabra

Amb l'objectiu de promoure la incorporació de la perspectiva de gènere en els estudis per avançar en la igualtat de gènere, l'Àrea d'Igualtat de la Universitat Pompeu Fabra convoca un premi per a recerques realitzades en temàtiques relacionades amb el gènere. Aquest premi és **finançat per l'ICD, que també participa en el jurat**. L'any 2020 es va concedir el premi al treball de fi de grau de Dret *Propuesta de reforma de los delitos contra la libertad sexual en base al consentimiento de la víctima. Agresión y abuso sexuales en adultos*.

Premis als millors treballs de fi de grau en perspectiva de gènere-Universitat Autònoma de Barcelona

Aquests premis tenen com a objectiu sensibilitzar l'alumnat sobre la igualtat de gènere i la no discriminació a partir de **fomentar-ne l'interès en la recerca**. Així es pretén incorporar la perspectiva de gènere en la docència i promoure el gènere com a motiu d'interès en la recerca i l'estudi a la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquest premi és **finançat per l'ICD, que també emet una litografia per a la persona o persones guanyadores**.

L'any 2020 els treballs premiats han estat: *The Representation of Male Character in Judith Drake's An Essay in Defence of the Female Sex (1696): An Educational Proposal*; *El VIH des d'una perspectiva de gènere. Vivències de dones amb VIH respecte l'atenció sanitària rebuda*; *Dones i sabers. Un recorregut a la Vall d'Alinyà per a recuperar el coneixement sobre plantes medicinals* i *Mujer minera: resistir en el Cerro Rico de Potosí*.

Coordinació interdepartamental en l'àmbit de la igualtat efectiva entre dones i homes

Comissió Interdepartamental per a la Igualtat Efectiva de Dones i Homes

La Comissió Interdepartamental és l'**espai de coordinació en matèria de polítiques d'igualtat de gènere** entre tots els departaments i els organismes que configuren l'Administració de la Generalitat. **La Comissió Tècnica és l'òrgan tècnic de la Comissió Interdepartamental.**

L'any 2020 la Comissió Interdepartamental s'ha reunit en una ocasió, el **27 de novembre**. D'entre els temes tractats destaca que els objectius del Pla director s'han assolit en bona part; que es prorroga per als anys 2021-2024, amb la previsió de fixar en un 35% l'objectiu de formar alts càrrecs i personal directiu i de comandament.

També es va aprovar l'*Informe d'execució anual de la transversalitat de la perspectiva de gènere 2019*, una eina essencial per al seguiment i l'impuls de les polítiques transversals de gènere en tots els departaments de l'Administració de la Generalitat. També es presenta l'*Informe de seguiment 2019 del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere*.

La Comissió Interdepartamental és l'espai de coordinació en matèria de polítiques d'igualtat de gènere entre tots els departaments i els organismes que configuren l'Administració de la Generalitat de Catalunya

Comissió Tècnica Interdepartamental de la Igualtat Efectiva de Dones i Homes

És l'**òrgan tècnic de la Comissió Interdepartamental** i té per objectiu coordinar les actuacions del Pla i fer-ne el seguiment. Durant el 2020 s'ha reunit en una ocasió.

A la sessió, el **6 d'octubre**, es van exposar les novetats del Pla director de formació en equitat de gènere. L'ordre del dia va incloure:

1. Novetats sobre el postgrau "Polítiques d'Igualtat de Gènere a la Gestió Pública (PIGGP)".

2. Presentació del II Congrés Internacional per Erradicar les Violències Masclistes.

3. Exposició de dades referents al Pla director.

A la mateixa sessió també es va presentar la proposta de grup de treball per a la conceptualització dels GTTG.

També es va presentar *l'Informe d'execució 2019 de la transversalització de la perspectiva de gènere*, del qual es destaca:

- L'aproximació de la implementació de la perspectiva de gènere en uns 40 organismes autònoms i empreses públiques ha estat positiva: moltes empreses amb plans d'igualtat, persones de referència, etc.
- S'han elaborat 175 informes i s'ha fet una avaluació qualitativa i quantitativa.
- Pel que fa a les sessions diagnòstiques dels *Grups de treball de la transversalitat de gènere departamentals*, es destaca la importància que té la formació específica i la identificació d'accions concretes i assumibles.
- L'ICD està fent tot el possible per la regulació de la figura de les professionals de gènere i la constitució d'unitats d'igualtat.

Col·laboració amb el Consell de Relacions Laborals de Catalunya (CRL)

L'ICD és **membre del Grup Tècnic d'Assetjament posat en marxa el 2014** per la Comissió d'Igualtat i del Temps de Treball del Consell de Relacions Laborals de Catalunya (CRL). Aquest grup està format per **persones expertes en matèria d'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral**, provinents de les parts que integren el Consell, l'Administració de la Generalitat i de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de Catalunya.

Durant el 2020, s'ha treballat en **l'actualització del Protocol per a la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe a l'empresa**, i s'ha dut a terme la **segona edició del cicle formatiu** de la persona de referència, adreçada a professionals de la formació per incrementar l'efecte multiplicador d'aquesta eina.

D'altra banda, l'ICD continua participant en el **Grup Tècnic de Bretxa Salarial** posat en marxa el 2016 per la Comissió d'Igualtat i Temps de Treball del CRL.

Durant el 2020, el grup ha treballat i ha posat a disposició de la ciutadania un nou recurs per a la sensibilització en matèria d'igualtat salarial, el document *Trencant mites sobre la bretxa salarial de gènere*. Aquesta eina té per objectiu sensibilitzar tot desmuntant algunes falses creences sobre la bretxa salarial basades en prejudicis. Es tracta d'un material de suport per a la implantació de la *Guia per a l'aplicació de la igualtat retributiva entre homes i dones* i se centra en trencar cinc mites aportant una breu explicació per entendre d'on venen i amb quins arguments podem desmuntar-los.

Finalment, en el marc del CRL, l'ICD ha participat en l'elaboració de les **“Recomanacions per gestionar l'impacte de la COVID-19 en el mercat laboral des de la perspectiva de gènere”**, adreçades a la negociació col·lectiva, a les empreses amb l'objecte d'orientar una sortida de la crisi que tinguin en compte la situació de partida de dones i homes, a fi de garantir un futur amb més i millor ocupació i en igualtat d'oportunitats. Aquestes recomanacions es van editar el setembre del 2020.

Plans, comissions i grups de treball interdepartamentals i interinstitucionals

L'ICD participa en espais de seguiment, coordinació i avaluació de diversos plans i programes interdepartamentals del Govern de la Generalitat i d'àmbit estatal. Enguany ha participat en:

- ▶ **Comissió Interdepartamental d'Immigració.** Comissió creada amb l'objectiu, entre d'altres, de proposar actuacions als diferents departaments de la Generalitat, en el marc del Pla interdepartamental d'immigració, i dirigir i supervisar l'aplicació del Pla interdepartamental d'immigració. [Enllaç a l'apartat web](#)
- ▶ **Comissió Interdepartamental de Suport a les Famílies.** Comissió creada amb l'objectiu, entre d'altres, de proposar diferents actuacions per al suport i protecció de les famílies als diferents departaments, i formular propostes al Govern i recomanacions als departaments. [Enllaç a l'apartat web](#)
- ▶ **Comitè de Seguiment del PDR de Catalunya 2014-2020.** Comitè creat per fer el seguiment del Programa de desenvolupament rural de Catalunya per al període 2014-2020. [Enllaç a l'apartat web](#)
- ▶ **Comissió Interdepartamental per a l'Impuls de la Protecció Efectiva davant els Maltractaments a Infants i Adolescents.** Aquesta comissió té l'encàrrec de desplegar el títol IV, 'De la protecció pública relativa als maltractaments a infants i adolescents', de la Llei 14/2010, de 27 de maig. D'aquesta comissió en deriva la **Comissió Tècnica de la Comissió Interdepartamental per a l'impuls de Protecció Efectiva davant els Maltractaments a Infants i Adolescents.** [Enllaç a l'apartat web](#)
- ▶ **Comissió Interdepartamental de la Sida a Catalunya.** Comissió que té com a objectiu, entre d'altres, coordinar i fer el seguiment de les activitats de les administracions públiques i de les organitzacions i entitats no governamentals implicades en la lluita contra la sida, i proposar, si escau, les mesures correctores que es considerin adients. D'aquesta comissió en deriva la **Comissió Tècnica de la Comissió Interdepartamental de la Sida a Catalunya.** [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Consell Assessor sobre Tabaquisme.** El Consell té per finalitat assessorar i promoure accions de lluita contra el tabaquisme a Catalunya. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Grup de treball en perspectiva de gènere en docència del Consell Interuniversitari de Catalunya.** Grup de treball creat dins del Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència universitària, coordinat per AQU Catalunya, en col·laboració amb la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC). [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Comissió Tècnica del Pla de Treball 2017-2018 amb la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i l'ACCD.** Comissió creada per coordinar les cooperacions tècniques orientades a la mobilitat de coneixements i altres actuacions conjuntes: aquest àmbit inclou el conjunt de cooperacions tècniques que permeten sumar les experteses dels departaments a iniciatives de cooperació i eixos de treball impulsats per l'ACCD (Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament) i la DGCD (Direcció General de Cooperació al Desenvolupament).

► **Grups de Treball de Protecció i Planificació, Organització i Coordinació del Pla Integral d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.** Grup de treball del Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència (Pd'IIAC), que desplega el Pacte per a la Infància, d'acord amb el que estableix l'article 21 de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, per donar compliment a l'Annex 2 del Pacte per a la Infància: L'aplicació del Pacte per a la Infància a Catalunya es realitzarà a partir del desplegament del Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència de Catalunya. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Pacte Nacional per la Interculturalitat.** El Pacte Nacional per a la Interculturalitat vol expressar el compromís dels actors institucionals, socials, econòmics, polítics i de la ciutadania per a la incorporació de la perspectiva intercultural en l'acció pública.

En conseqüència, el Pacte vol recollir tant els compromisos del Govern com de tota la societat catalana per afavorir la igualtat, el coneixement i el reconeixement de la diversitat i el foment de la interacció positiva en tots els àmbits. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Pacte Nacional pels Drets de les Persones amb Discapacitat.** En el marc de les reunions del Consell de la Discapacitat de Catalunya (CODISCAT), es va adquirir el compromís d'impulsar un Pacte nacional pels drets de les persones amb discapacitat com a eina que abordi, des del punt de vista legislatiu, pressupostari i de polítiques públiques, tots els reptes que tenen les persones amb discapacitat, d'acord amb els principis de la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat de l'ONU de l'any 2006. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Agenda Urbana de Catalunya.** La Nova Agenda Urbana és una crida a les institucions, administracions i agents privats implicats per centrar el focus de l'acció política en el desenvolupament urbà, que ha de ser el camp on es guanyarà o perdrà la batalla per al desenvolupament sostenible. [Enllaç al lloc web](#)

► **Comissió de seguiment del conveni per a la prevenció de l'assetjament sexual al transport públic.** Comissió per fer el seguiment dels acords presos al conveni signat l'any 2019 entre el Departament de la Vicepresidència i Polítiques Digitals i Territori, l'ICD i l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM). La redacció es va portar a terme a través d'un procés participatiu entre administracions, empreses, entitats i dones usuàries. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Consell Assessor de Dones del Món Rural i Marítim.** Correspon al Consell Assessor el suport al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació en l'anàlisi d'iniciatives relacionades amb la incorporació de la dimensió de gènere en totes les actuacions i la defensa i promoció de la plena igualtat efectiva en el món rural i marítim. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Comissió de Despoblament Rural.** Comissió creada amb l'objectiu, entre d'altres, d'impulsar un espai de debat i reflexió sobre el despoblament a determinades zones de Catalunya amb la participació de les diverses administracions públiques, entitats i persones expertes per elaborar una diagnosi compartida del fenomen que permeti cercar possibles solucions al problema del despoblament i desequilibri demogràfic i territorial de Catalunya. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Òrgan Paritari de Polítiques d'Igualtat.** Es tracta d'un instrument de participació creat arran de la negociació col·lectiva, l'any 2002, amb representació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les organitzacions sindicals signants del III Acord general sobre condicions de treball del personal de l'àmbit de la mesa general de negociació de l'Administració de la Generalitat. Durant el 2020 l'ICD ha participat en el grup de treball creat en el marc d'aquest òrgan i n'ha estat vocal. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Comissió Dones i Ciència per al Desenvolupament de les Polítiques de Dones en l'Àmbit de l'Educació superior i la Recerca del Consell Interuniversitari de Catalunya.** El Pla de Recerca i Innovació 2005-2008 preveu la creació d'aquesta comissió de seguiment per a la igualtat de gènere per tal d'assegurar que les perspectives d'acció i promoció de les dones estiguin al mateix nivell que les dels homes i garantir la participació igualitària en les comissions d'avaluació de projectes de recerca. [Enllaç a l'apartat web](#)

► **Conferència Sectorial d'Igualtat.** Conferència sectorial per tal d'aconseguir la màxima cooperació col·laboració, coherència i eficàcia en la determinació i aplicació de les diverses polítiques en matèria d'igualtat de gènere que

defineixen l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes, mitjançant l'intercanvi d'informació i de punts de vista. De la Conferència Sectorial d'Igualtat en deriva la **Comissió Tècnica Sectorial d'Igualtat**.

► **Grup de treball de violència estructural.** Aquest grup de treball té com a objectiu fer una diagnosi de la violència institucional i proposar línies d'actuació per combatre-la.

Relacions institucionals

La **transversalitat** que caracteritza necessàriament el desplegament de les polítiques d'igualtat de gènere implica una **tasca de coordinació i diàleg amb tots els i les agents socials, els organismes i les institucions que configuren la societat civil**. També amb el **teixit associatiu**, molt especialment amb les nombroses associacions de dones que hi ha a tot el territori. És per això que l'ICD participa en els actes i trobades que s'organitzen per abordar diferents aspectes relacionats amb la igualtat efectiva entre dones i homes.

L'ICD ha participat en 99 actes a Catalunya i 3 a Madrid.

Al llarg de l'any 2020, l'ICD ha estat present en **99 actes a Catalunya** (97 a Barcelona i Catalunya Central i 2 a Terres de l'Ebre) i **3 actes a Madrid**. Aquests últims van ser a propòsit de les dues convocatòries de la Conferència Sectorial d'Igualtat organitzades pel Ministerio de Igualdad; i per comparèixer a la Comisión Especial de Seguimiento y Evaluación de los Acuerdos del Informe del Senado sobre las Estrategias contra la Violencia de Género aprobadas en el marco del Pacto de Estado.

Prevenió, detecció i erradicació de la violència masclista

Diagnosi i marc conceptual

L'ICD va encarregar durant l'any diversos estudis i diagnòstics que es detallen a continuació:

Diagnosi inicial sobre l'ús de les dones migrades dels serveis d'atenció a la violència masclista

Aquest informe l'elabora l'entitat Educación, Multiculturalismo y Derechos Humanos per encàrrec de l'ICD. Té per objectiu general fer una aproximació exploratòria a les diferents formes de violència masclista que poden experimentar o haver experimentat les dones migrades i refugiades residents a Catalunya, així com quina ha estat la resposta institucional davant d'aquestes situacions de violència. Pretén analitzar en quina mesura els poders públics i les institucions estan donant una resposta efectiva i estan garantint els drets de les dones davant les situacions de violència masclista. [Enllaç al document PDF.](#)

Diagnòstic de necessitats específiques per a l'abordatge de les violències masclistes en les dones amb discapacitat i propostes d'actuació

Aquest estudi diagnòstic ha estat elaborat per l'Associació Dones No Estàndards (DONNES), en col·laboració amb el Grup de treball de Dones amb Discapacitat del Consell Nacional de les Dones de Catalunya. Mostra com, en el recorregut històric d'atenció a les dones amb diversitat funcional trobem eugenèsia, exclusió, aïllament, correcció o reparació. Aquestes i altres actituds responen a una mirada tràgica sobre aquesta diversitat que, actualment, compta amb actuacions i situacions de violència física, simbòlica o estructural dirigida a aquest grup de població. Però el que cal ressaltar amb més claredat és la profunda naturalització d'aquesta violència i, en conseqüència, la seva invisibilitat. Aquest projecte de recerca parteix doncs de la voluntat de fer visible el fenomen de la violència contra les dones amb discapacitat, així com oferir orientacions i propostes d'acció que ajudin a revertir la situació actual des d'una perspectiva interseccional i feminista. El seu emmarcament és de gran abast, com també ho són les seves propostes d'actuació, a partir d'un rigorós i coherent treball de camp. [Enllaç al document PDF.](#)

Diagnòstic per a una estratègia integral i interdepartamental de lluita contra el tràfic de dones i nenes

L'elabora l'entitat SICAR-Adoratius, per encàrrec de l'ICD, en el marc del Grup de treball sobre tràfic i explotació sexual de dones i nenes de la Comissió Nacional per a una intervenció coordinada contra la violència masclista (CNVM). Es tracta d'una breu diagnosi, que també conté recomanacions adreçades a l'ICD, en relació a la proposta d'estratègia integral i interdepartamental de lluita contra el tràfic d'éssers humans a Catalunya. També inclou una proposta d'estratègia catalana integral interdepartamental de lluita contra el tràfic de dones i nenes.

Violència obstètrica. La conceptualització

Es tracta d'un informe elaborat per la Universitat Rovira Virgili, per encàrrec de la delegació territorial de Girona de l'ICD. El projecte té per objecte la conceptualització teòrica de la violència obstètrica, amb la finalitat de definir, analitzar i aprofundir en l'estat de la qüestió, així com exposar el coneixement acumulat al respecte, aclarir conceptes i contribuir a la visibilització d'una de les expressions de la violència masclista més invisibilitzades, evidenciant la vulneració de drets que representa per a les dones i les seves filles i fills.

Estudi diagnòstic dels mecanismes utilitzats en l'atenció i protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans amb finalitat d'explotació sexual a l'Alt Empordà, amb la finalitat de realitzar propostes per generar espais de coneixement compartit i la posada en marxa d'un circuit de protecció per a les víctimes

L'estudi ha estat elaborat per la Fundació Apip-Acam, encarregat per l'ICD, i va ser exposat a la Comissió Nacional per una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista.

En aquest treball, s'ha analitzat el recorregut que tres víctimes de tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual han realitzat a la comarca de l'Alt Empordà, per valorar si els mecanismes de protecció utilitzats han actuat correctament. L'anàlisi d'aquests mecanismes mostra importants llacunes en la cobertura i l'aplicació de les lleis i les polítiques nacionals en relació amb aquesta protecció.

L'establiment de la comarca com un pol econòmic, sense filtre, d'atracció de la indústria del sexe i la seva crida contínua a nous clients per alimentar i garantir el benefici, no es qüestiona, convertint l'explotació sexual de les dones en una font d'ingressos econòmics que s'ha de mantenir.

El treball de camp ha consistit en la realització d'entrevistes a jutgesses, fiscals, expertes i policia, per a que, al costat de les dones afectades, s'obri una reflexió sobre la importància del context i la vulnerabilitat soferta per les dones explotades sexualment, i sobre com es poden incorporar alguns elements innovadors de prova en els processos judicials per millorar l'enjudiciament d'aquests.

Diagnosi interseccional de les necessitats de les dones gitanes víctimes de violència masclista i el seu abordatge des dels serveis de la xarxa d'atenció. Estudi exploratori sobre el viatge de les dones romanís que abandonen situacions de violència masclista a Catalunya

Aquest estudi, finançat pel Ministeri d'Igualtat i l'ICD, s'ha centrat en el camí que recorren les dones romanís que decideixen abandonar una situació de violència masclista, així com les percepcions cap a d'altres actors implicats d'una mirada bidireccional. La recerca també proposa una sèrie de recomanacions per millorar la protecció de les dones romanís que decideixen sortir de les situacions de violència masclista.

Detecció, atenció i recuperació

La **Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a les dones que pateixen violència masclista** és el conjunt coordinat de recursos i serveis públics de caràcter gratuït per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integrals de les dones que han patit o pateixen violència masclista, en l'àmbit territorial de Catalunya. Aquests recursos i serveis estan especificats en la Llei 5/2008, de 24 d'abril del dret de les dones a erradicar la violència masclista, dels quals l'ICD en gestiona: **les oficines d'atenció ubicades a ICD, els Serveis d'atenció i informació a les dones (SIAD), el telèfon 900 900 120, el servei d'intervenció en crisi i les personacions.**

A continuació, es detallen les dades relatives a cadascun dels serveis.

Oficines d'atenció ubicades a l'ICD

Les oficines d'informació ubicades a les seus de l'ICD ofereixen diàriament un servei d'atenció personalitzada per a tot tipus de consultes com ara salut, treball, habitatge, separacions o violència masclista. Des de les mateixes oficines es facilita la informació o es deriva cap a les entitats i organismes que en són responsables. D'altra banda, per a casos específics presten també serveis experts en orientació psicològica i orientació i assessorament jurídics a les dones de forma gratuïta concretant una cita prèviament a través del telèfon d'atenció ciutadana.

Consultes i visites ateses per les oficines d'atenció ubicades a l'ICD

	Total de consultes	Orientació jurídica	Orientació psicològica	Del total de consultes ateses i visites rebudes, 1.322 han estat d'orientació jurídica i 2.146 d'orientació psicològica.
Barcelona	2.660	787	1.099	
Girona	1.100	179	334	
Lleida	791	90	410	
Tarragona	570	161	230	
Terres de l'Ebre	218	105	73	
Total	5.339	1.322	2.146	

Consultes ateses a través de la bústia genèrica de l'ICD de Barcelona

La bústia genèrica de l'**oficina de l'ICD de Barcelona ha rebut i atès un total de 4.388 consultes**. Les entrades i respostes ateses via consultes, queixes o suggeriments a l'ICD han estat un total de 160.

Serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD)

Els Serveis d'informació i atenció a les dones, de titularitat municipal o comarcal, informen sobre qualsevol matèria, com ara salut, treball, habitatge, serveis i recursos per a les dones i, si s'escau deriven cap a les entitats i organismes que en són responsables.

Atencions i dones ateses als SIAD - 2020

	Dones ateses	Atencions
Total	20.113	103.243

Tipologies de consulta ateses als SIAD - 2020

	Psicològic	Violència	Jurídic	Serveis Socials	Formació - Activitats	Laboral	Salut	Altres	No consta
Total	32.582	29.083	11.547	4.391	2.390	1.264	841	9.387	11.758

Servei dels SIAD que ha atès - 2020

	Servei d'assessorament psicològic	Servei d'informació i assessorament general	Servei d'assessorament jurídic	Primera collida	No consta
Total	48.202	24.609	9.274	6.806	14.352

Línia 900 900 120

Aquest servei gratuït i confidencial, que funciona les 24 hores tots els dies de l'any, al llarg del 2020 ha rebut un total de 13.135 trucades. El 84% (10.991 trucades) han estat per violència masclista.

Els mesos en què més trucades s'han rebut durant el 2020 han estat els mesos d'abril, maig i juny, coincidint amb el confinament estricte i la desescalada, que concentren el 35,2% de les trucades de tot l'any.

Majoritàriament hi truca la mateixa dona que pateix la violència masclista (75% dels casos), però també familiars o persones properes a ella (19,4% dels casos) o professionals que la tracten (3% dels casos).

Segons les dades, per a 2020 l'àmbit on s'han produït més situacions de violència masclista ha estat el de la parella, amb 10.180 consultes (77,5% dels casos), seguit de 484 trucades de l'àmbit familiar, 281 de l'àmbit comunitari i 45 de l'àmbit laboral.

[Enllaç al document web de recull de dades estadístiques de 2020 del telèfon 900 900 120 durant l'any 2020.](#)

De les 8.807 consultes i visites rebudes, 1.322 han estat específiques d'orientació jurídica i 2.146 d'orientació psicològica.

Servei d'intervenció en crisi

Amb la voluntat de garantir una atenció immediata i especialitzada a les persones afectades directament per un acte greu de violència masclista i de facilitar el treball comunitari de prevenció, l'ICD posa a disposició de tots els municipis i els consells comarcals de Catalunya aquest servei, que pot ser activat de forma complementària a les actuacions iniciades pels recursos més propers. L'any 2020 el servei s'ha ofert a les famílies, amitats, professorat i professionals d'atenció a violències masclistes, i s'ha activat en 4 ocasions.

Personacions

Tal com queda recollit a l'article 45 de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, l'Administració de la Generalitat es pot personar en els procediments penals per violència masclista, en els casos de mort o de lesions greus de dones, en la forma i les condicions establertes per la legislació processal.

Durant l'any 2020, l'ICD va comptabilitzar 11 feminicidis però, pels motius que s'exposen en el paràgraf següent, només respecte 4 d'aquests 11, es va enviar la corresponent documentació a l'Assessoria Jurídica per l'activació judicial de les personacions. Respecte 2 feminicidis la Generalitat no es va poder personar perquè el Jutjat va resoldre que no es tractava d'un cas de violència masclista. I respecte un altre cas el Jutjat va demanar el consentiment dels familiars i no es va obtenir.

D'altra banda, en 2 casos la Generalitat no s'hi va personar perquè els agressors es van suïcidar. I en uns altres dos, els respectius ajuntaments van comunicar a l'ICD la seva voluntat de personació en els corresponents procediments penals, per la qual cosa, la Generalitat no s'hi va personar.

Estructures de coordinació

Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista (CNVM)

La Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista és el màxim òrgan de coordinació institucional per impulsar, seguir i avaluar les actuacions en l'abordatge de la violència masclista que duen a terme els departaments de la Generalitat, així com per fomentar la participació i col·laboració d'aquests amb les entitats i òrgans de la societat civil que treballen en aquest àmbit.

La CNVM és el màxim òrgan de coordinació de l'abordatge de la violència masclista.

L'any 2020 la Comissió Nacional ha celebrat **dues sessions plenàries ordinàries**, els dies **6 de juliol** i **9 de desembre**.

Durant la reunió del juliol, l'ICD ha presentat les seves actuacions més destacades amb especial èmfasi en les realitzades durant l'estat d'emergència sanitària per la COVID-19:

- ▶ Reforç dels serveis d'atenció a les dones en situació de violència masclista.
- ▶ Creació i implementació de dues campanyes adreçades a tota la població amb l'objectiu de fomentar la sensibilització i el suport a les dones en situació de violència durant l'estat d'alarma.

- ▶ L'elaboració de tres guies de recomanacions adreçades a professionals, a dones en situació de violència i a la ciutadania en general.
- ▶ Des de l'OIG s'ha treballat per actualitzar i fer seguiment de les dades d'atenció a dones en situació de violència masclista que han estat ateses per algun dels serveis durant el procés de confinament i desescalada.
- ▶ Gràcies als fons del Pacto de Estado contra la Violencia de Género s'ha pogut reforçar i ampliar, de manera considerable, la línia de subvenció per a ens locals i entitats.
- ▶ S'ha posat en marxa el Programa APROP.
- ▶ S'ha creat una nova formació adreçada a professionals en format virtual i, també, a adaptar-ne l'existent.
- ▶ Creació del cicle de webinars: "Eines d'investigació per a l'abordatge de les violències masclistes", amb què s'ha volgut difondre el coneixement generat en les darreres investigacions encarregades des de l'ICD.

Entre les iniciatives de l'acció de Govern en l'abordatge de la violència masclista cal mencionar que:

- ▶ El Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència va presentar el **Pla de treball del DEXI** per prevenir, detectar i actuar contra l'assetjament sexual dins del departament.
- ▶ El Departament d'Educació va presentar el **Programa Coeduca't** amb el currículum, i el Programa formatiu de prevenció de les violències masclistes que el completa.
- ▶ Des del Departament de Justícia es va presentar la **Unitat de valoració forense integral, i la intervenció amb agressors amb realitat virtual**.
- ▶ El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies va exposar les actuacions en matèria de **matrimonis forçats**, el treball amb **joves i violències masclistes**, la posada en funcionament del **Grup de treball de violències en l'àmbit laboral de la Comissió Nacional**, els seus objectius i pla de treball, i el **Pla de xoc COVID-19** en serveis de violència masclista d'aquest departament.

El Consell Nacional de les Dones de Catalunya va intervenir exposant l'abordatge de les violències masclistes en la crisi post-COVID, pel que fa a les conseqüències, el model d'intervenció i les entitats que en formen part.

Durant la reunió de **desembre**, l'ICD va informar sobre el II Congrés Internacional per a l'Erradicació de les Violències Masclistes, el Grup de treball sobre tràfic i explotació sexual de dones i nenes de la CNVM, el Premi Coeduquem a les Escoles, els actes

de commemoració del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones del 25 de novembre 2020, la nova campanya de sensibilització "Diposita aquí el teu masclisme", l'actualització del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, la modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, i l'assistència lletrada a les dones en situació de violència masclista a les comissaries de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.

Entre les iniciatives de l'acció de Govern en l'abordatge de la violència masclista es va presentar:

- ▶ El **curs formatiu "Violències sexuals en l'esport: conèixer, prevenir i actuar"**, del Departament de la Presidència; i el **Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci**.
- ▶ La formació i implantació a les entitats adherides del Departament d'Interior.
- ▶ L'estat de desenvolupament del **Pla contra la violència masclista en situació COVID i reptes per al 2021** del Departament de Treball Afers Socials i Famílies.
- ▶ El **nou model d'atenció a la salut de les dones en situació de violències masclistes i la dels seus fills i filles**, del Departament de Salut.
- ▶ El **Pla Escoles lliures de violència**, del Departament d'Educació.
- ▶ El **nou Protocol per a l'abordatge de la violència masclista a la Plana de Lleida**, del Circuit territorial d'abordatge de la violència masclista de Lleida.
- ▶ **L'Informe 128/2000 sobre l'accés lliure a continguts de pornografia a Internet. Webs que normalitzen la desigualtat i els actes de violència masclista**, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
- ▶ El **nou projecte Locals de CCOO amb Portes Violetes**, de Comissions Obreres de Catalunya.
- ▶ Informació sobre la **campanya "Erradiquem les violències masclistes. Tolerància Zero, ni a la feina ni enlloc"**, i presentació del Programa del SIAM (Servei d'Informació, Assessorament i Mediació), de la Unió General de Treballadors de Catalunya.

Grups de treball de la CNVM coordinats per l'ICD

Des de l'ICD es van coordinar cinc grups: el Grup de treball de seguiment tècnic, el Grup de treball per a l'abordatge de la violència sexual, el Grup de treball de tràfic de persones amb finalitat d'explotació sexual, el Grup de treball de violència institucional i el Grup de treball del Pacte Nacional.

► Grup de treball de seguiment tècnic

El grup té com a **objectius**: garantir la coordinació i l'optimització dels Grups de treball de la CNVM; garantir la coordinació i interlocució dels Grups de treball de la CNVM amb el Ple de la Comissió Nacional; acordar i definir objectius en l'àmbit d'actuació dels Grups de treball de la CNVM; revisar i vehicular els documents i les comunicacions escrites dels Grups de treball de la CNVM amb el Ple de la Comissió Nacional; i rebre informació de les actuacions de les unitats orgàniques de cada departament de l'Administració de la Generalitat en matèria d'abordatge de la violència masclista.

S'ha reunit dos cops durant l'any 2020: els dies 15 de juny i 16 de novembre. Durant la reunió de juny es va constituir formalment el grup, es van repassar els seus objectius i la metodologia de treball, i es va treballar sobre la preparació del primer plenari de la CNVM, celebrat el 6 de juliol de 2020. Durant la reunió de novembre es va preparar el segon plenari de l'exercici 2020 de la CNVM, celebrat el 9 de desembre.

► Grup de treball per a l'abordatge de la violència sexual

La CNVM contra la violència masclista té com a objectiu impulsar, fer el seguiment i avaluar les actuacions sobre violència masclista que duu a terme la Generalitat.

La creació d'aquest Grup de treball va ser aprovada l'any 2010, es va constituir el 6 de febrer de 2015, i l'ICD en va assumir la seva coordinació. L'objectiu del grup de treball és l'elaboració d'un model d'intervenció de les violències sexuals a Catalunya, tant per a dones com per a adolescents i nenes, i que serveixi per als i les professionals dels diferents àmbits d'intervenció i de tots els territoris.

► Grup de treball de tràfic de persones amb finalitat d'explotació sexual

El grup orienta la seva activitat a articular les actuacions dirigides a lluitar de manera eficaç contra el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual i garantir l'atenció i la protecció a les dones que es troben en aquesta situació.

El grup té per objectius detectar les principals dificultats que troben les dones i nenes de tràfic i explotació sexual en relació a l'accés al suport i recursos de l'Administració pública i treballar coordinadament amb els diferents departaments de la Generalitat de Catalunya, amb competència en l'àmbit, per tal de garantir els drets de les dones i nenes que es troben en situació de tràfic i explotació sexual.

► Grup de treball de violència institucional

Els objectius d'aquest Grup de treball són: realitzar una diagnosi de la violència institucional, proposar línies d'actuació per combatre-la i elaborar la proposta de reforma de la Llei 5/2008 per incorporar la violència institucional com a violència masclista.

► Grup de treball del Pacte Nacional

El grup de treball per a l'impuls del Pacte Nacional per l'erradicació de les Violències Masclistes es recolza en l'ordenament jurídic relacionat amb aquest àmbit en el nostre territori. Concretament, la Llei catalana 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i el Decret 60/2010, d'11 de maig, de la Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista (CNVM).

Els objectius d'aquest Grup de treball són: determinar conjuntament, amb la participació de l'Administració de la Generalitat, els ens locals i les entitats especialitzades, els recursos necessaris per desplegar amb garanties la 5/2008 de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista; i l'impuls i seguiment del Pacte Nacional per l'erradicació de les Violències Masclistes a Catalunya (PNVM).

Proposició de Llei de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

L'ICD, en la seva funció d'organisme vertebrador per lluitar contra la violència masclista, va presentar al Parlament de Catalunya l'**escrit de posicionament a la Proposició de Llei de modificació de la Llei 5/2008, presentada pel grup parlamentari Catalunya en Comú Podem**.

Així mateix, va fer arribar al Parlament les **observacions per escrit del Grup de treball de Seguiment Tècnic de la Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista**.

Un cop aprovada al Parlament, el 24 de desembre de 2020 es va publicar la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, que va entrar en vigor el 13 de gener de 2021.

Grup d'anàlisi dels casos d'homicidi per violència masclista-Grup de feminicidis

El **Grup d'anàlisi dels casos d'homicidi per violència masclista** va ser creat pel Decret 305/2016, de 18 d'octubre, de la Comissió Interdepartamental per a la Igualtat Efectiva de Dones i Homes i de la Comissió Tècnica Interdepartamental de la Igualtat Efectiva de Dones i Homes. **Avalua les accions del Govern pel que fa a les dones assassinades per violència masclista**, per tal d'establir els circuits necessaris i les actuacions que han de dur a terme conjuntament els departaments de la Generalitat.

El grup d'anàlisi ha ampliat l'objecte d'estudi a les dones assassinades en tots els àmbits de la violència masclista, tal com recull la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

Durant l'**any 2020**, el grup d'anàlisi dels casos d'homicidi per violència masclista ha fet **seguiment dels 12 casos de dones assassinades (9 en l'àmbit de la parella i 3 en l'àmbit familiar)**. Aquestes dades s'han anat actualitzant al visor de resultats ubicat al web de l'ICD i es poden consultar per any, característiques de la dona, àmbit del feminicidi, relació amb l'agressor, denúncies prèvies i fills menors al càrrec. L'OIG ha participat en el **grup d'anàlisi**, que **s'ha reunit 2 cops l'any 2020**. [Enllaç al visor web de dades.](#)

Circuits territorials per a l'abordatge de la violència masclista

Els Circuits territorials d'abordatge de les violències masclistes vinculats als àmbits territorials de les diferents demarcacions a Catalunya, es van crear per l'ICD, en compliment de les funcions i responsabilitats de coordinació assignades per la Llei 5/2008. El procés de creació d'un model de circuits es va realitzar a partir de les directrius del Protocol Marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista i amb l'acompanyament d'entitats especialitzades en la matèria.

S'ha mantingut el treball als circuits per a l'abordatge de la violència masclista.

Durant l'any 2020 s'ha mantingut el treball als circuits per a l'abordatge de la violència masclista, com a concreció del model d'intervenció del Protocol marc de l'abordatge de la violència masclista als territoris. **Es van reunir les meses institucionals dels cinc circuits que coordina l'ICD, així com les seves comissions tècniques.**

Les meses institucionals són òrgans de representació institucional i administrativa que vetllen per un compromís polític que fa possible la creació i el desenvolupament dels diferents circuits territorials.

Les comissions tècniques dels circuits són òrgans de caràcter tècnic i professional amb representació multisectorial i territorial que s'encarreguen de la coordinació i la gestió estratègica del circuit.

Circuit de Tarragona

La mesa institucional s'ha reunit una vegada i la comissió tècnica s'ha reunit dos cops; el grup de treball de la comissió tècnica s'ha reunit tres vegades.

Circuit de Terres de l'Ebre

La mesa institucional s'ha reunit una vegada i la comissió tècnica quatre. Els diferents equips comarcals del circuit de violència s'han reunit tres vegades durant el 2020 (a Terra Alta, Montsià, Baix Ebre i Ribera de l'Ebre).

Circuit de Lleida

La comissió tècnica s'ha reunit una vegada.

Circuit de la Catalunya Central

Durant el 2020 s'han fet diverses reunions:

- ▶ Una reunió de la Mesa institucional.
- ▶ Quatre reunions de la comissió tècnica del circuit.
- ▶ Tres reunions del Grup de treball de formació. S'han organitzat dos accions formatives en format telemàtic i específiques per al Circuit de la Catalunya Central amb la participació de 123 persones i un total de 16 hores de formació impartides. I dues accions formatives més, una d'introducció a l'abordatge de la mutilació genital femenina i l'altra d'introducció a l'abordatge de les violències sexuals.
- ▶ Dues reunions del Grup de treball de dades del circuit.
- ▶ Dues reunions del Grup de treball per a una intervenció coordinada enfront a la mutilació genital femenina (MGF) i matrimonis forçosos (MF).
- ▶ Dues reunions d'un nou Grup de treball per a l'abordatge de les violències sexuals.
- ▶ Reunions del nou Grup de treball Mapa de recursos d'habitatge d'urgència a la Catalunya Central.
- ▶ Dues reunions durant el 2020, i dins l'àmbit de la situació de pandèmia viscuda, s'han celebrat reunions de coordinació dels serveis actius en el període de confinament i de seguiment del funcionament i necessitats d'atenció al circuit en el confinament entre ICD-SIAD-SIE-Diputació de Barcelona.

Altres actuacions destacades

Centre de Documentació Joaquina Alemany i Roca

El Centre de Documentació de l'ICD, anomenat [Centre de Documentació Joaquina Alemany i Roca](#) des del maig de 2017, aplega informació i documentació referent a les dones en totes les àrees temàtiques: ciència, filosofia, sociologia, política, cultura, dret, història, educació, famílies, teoria feminista, treball, economia, art, antropologia, literatura, tecnologies, legislació, psicologia, salut, mitjans de comunicació, violències, etc.

La seva **missió** és **promoure i afavorir l'estudi i la investigació sobre les dones mitjançant la informació bibliogràfica i documental** que recull, organitza i difon.

Les **funcions** primordials consisteixen a **donar suport documental a les necessitats informatives de les diferents àrees de l'ICD, atendre i respondre les consultes documentals** de qualsevol persona o entitat interessada en qüestions relatives a les dones de Catalunya, així com també **difondre publicacions i documentació d'interès sobre el col·lectiu femení**.

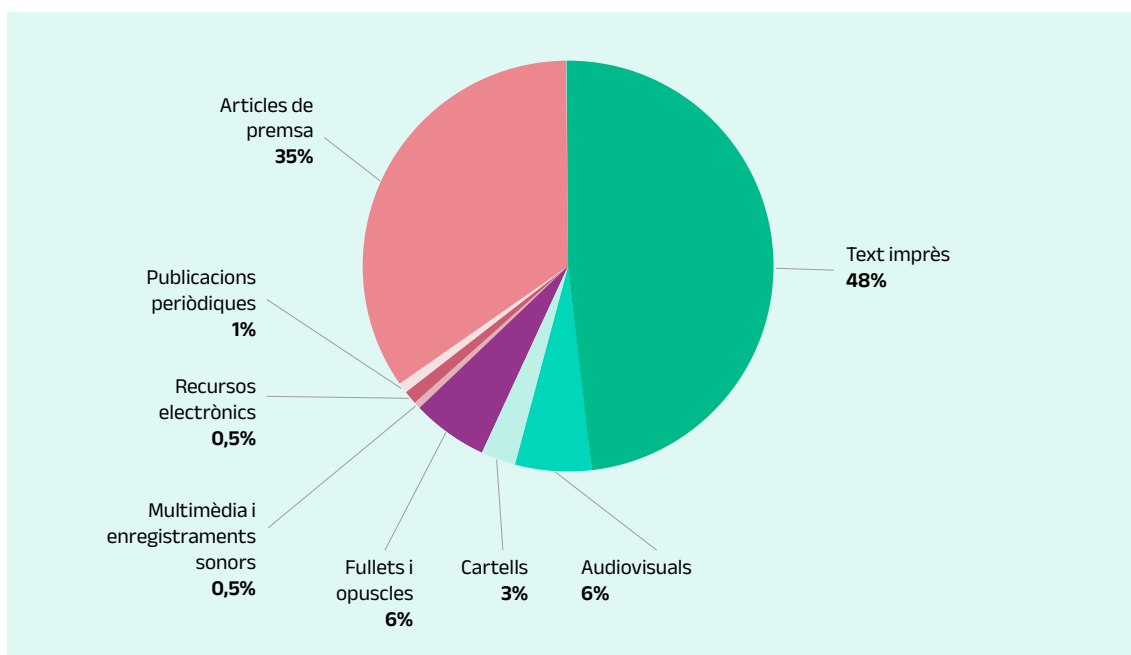
El Centre de Documentació ofereix una sèrie de **serveis presencials i virtuals**:

- ▶ Referència i consulta a sala de tots els documents disponibles.
- ▶ Informació telefònica, per correu electrònic o postal i fax.
- ▶ Suport i acompanyament a la recerca.
- ▶ Préstec i reserva de documents. Es pot fer ús d'aquest servei des de qualsevol de les seus de l'ICD al territori.
- ▶ Préstec interbibliotecari.
- ▶ Difusió selectiva de la informació d'acord amb el perfil documental de cada demanda.
- ▶ Consulta i impressió d'articles de revista i premsa.
- ▶ Autoservei de reprografia.
- ▶ Equipament per a visionat d'audiovisuals.
- ▶ Servei wifi d'accés a Internet.
- ▶ Racó infantil de contes no sexistes.
- ▶ Elaboració d'*InfoCentreDoc: butlletí del Centre de Documentació de l'Institut Català de les Dones* i d'altres productes documentals.
- ▶ Visites guiades, concertades prèviament per a associacions de dones, grups d'estudiants, etc.
- ▶ Tallers de formació en l'ús del Centre de Documentació.

La base de dades documental o catàleg, que recull la informació bibliogràfica sobre els fons documentals del Centre de Documentació de l'ICD, forma part del catàleg compartit de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya (BEG). Permet accedir al fons de més de 60 biblioteques i centres de documentació de diversos departaments i organismes governamentals que donen suport a l'activitat de les entitats de l'Administració pública de Catalunya. El Centre de Documentació de l'ICD disposa, dins de les seves instal·lacions, **de tres punts de consulta en línia** que permeten l'accés del públic extern a l'ICD als catàlegs electrònics de totes aquestes biblioteques o centres de documentació.

Al llarg de l'any 2020 el **catàleg documental** ha quedat configurat amb un nombre de **24.419 referències bibliogràfiques**, a més de les publicacions periòdiques i articles de revista i premsa.

Classificació segons la tipologia documental

D'altra banda, el Centre de Documentació manté i alimenta una **base de dades pròpia sobre dones catalanes rellevants** que proporciona informació útil per a les consultes de caràcter biogràfic.

El criteri d'inclusió en aquesta base de dades és que el centre contingui algun document que ofereixi dades biogràfiques sobre aquestes dones, i l'objectiu és poder identificar i recuperar personalitats femenines que han estat o són figures claus de la història de Catalunya. **Enguany s'han introduït 14 nous registres, havent-hi en acabar 2020 un total de 710 registres.**

També amb la **finalitat de donar a conèixer i divulgar els fons documentals**, s'elaboren diferents productes documentals. Per agilitzar i organitzar la difusió d'aquests productes, s'ha continuat amb l'edició del **butlletí electrònic InfoCentreDoc: butlletí del Centre de Documentació de l'Institut Català de les Dones**, que permet recollir i agrupar totes les informacions, serveis i productes que genera el Centre de Documentació. S'han editat 11 números, de periodicitat mensual i el nombre de subscripcions al butlletí és, en acabar l'any, d'un total de 1.272, amb un increment respecte a l'any anterior de **244 noves subscripcions**.

A més de l'*InfoCentreDoc*, els productes documentals elaborats durant 2020 han estat:

- ▶ **Butlletí de sumaris electrònics de les revistes especialitzades que es reben al Centre de Documentació.** Agrupa els títols de les revistes sota el tema a què pertanyen i conté, d'una banda, el recull d'enllaços electrònics als continguts, o en el seu defecte, els sumaris de les publicacions periòdiques que es reben al centre. I d'altra, l'enllaç electrònic al sumari o text complet d'altres revistes disponibles gratuïtament a través d'Internet, així com també enllaç a blogs de temàtiques d'interès per a les dones. Amb una periodicitat mensual, durant l'any 2020, i a causa de la pandèmia, s'han publicat al web de l'ICD **un total de 9 números**.
- ▶ **Llistes bibliogràfiques de darreres adquisicions.** Es confeccionen **mensualment** amb l'objectiu de difondre els documents nous que adquireix el Centre de Documentació.
- ▶ **Recomanats del Centre de Documentació.** D'elaboració **mensual**, estan constituïts per una selecció de recursos documentals, d'edició recent i de contingut rellevant, amb un comentari informatiu sobre cadascun dels documents ressenyats. S'han fet **9 edicions**, publicades al web de l'ICD.
- ▶ **Guies bibliogràfiques temàtiques.** S'elaboren per **satisfer peticions concretes de les persones usuàries**. Consisteixen en una recopilació de referències bibliogràfiques de documents en qualsevol tipologia, sobre un tema concret. Aquestes guies es posen a l'abast del públic usuari que ve al centre o bé, si es demana, s'envien per correu electrònic.

Altres productes documentals elaborats durant el 2020:

- ▶ **Reculls temàtics.**
- ▶ **Guies de recursos.**
- ▶ **Guies de lectura.**
- ▶ **Reculls i dossiers sobre temes d'actualitat.**

Col·laboracions

El Centre de Documentació Joaquina Alemany i Roca és membre fundador de la Xarxa de Centres de Documentació i Biblioteques de Dones de l'Estat, creada l'any 1995 i que té com a missió fomentar el contacte, la cooperació i l'intercanvi entre centres de la mateixa temàtica. Enguany, a causa de la pandèmia, es va suspendre la trobada anual, encara que es continua col·laborant entre els centres de forma virtual.

Com a membre de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat (BEG), el Centre de Documentació ha participat i col·laborat durant 2020 en les dues comissions de treball en què s'estructuren aquestes biblioteques:

- ▶ **Comissió de Catalogació:** l'objectiu de la qual és unificar els criteris utilitzats pels centres de documentació i biblioteques que integren les BEG per tal d'elaborar les concrecions pròpies del catàleg BEG.
- ▶ **Comissió BEG:** té com a objecte definir un marc legal que englobi el conjunt de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, el Centre de Documentació de l'ICD ha renovat enguany **dos convenis de col·laboració:**

- ▶ Amb el **Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)** per a la integració i manteniment dels registres bibliogràfics del catàleg del Centre de Documentació al Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC).
- ▶ Amb la **Biblioteca de Catalunya** per a la creació i impuls del portal d'un únic catàleg d'autoritats de Catalunya, el Catàleg d'autoritats de noms i títols de Catalunya (CÀNTIC), i que consisteix en la creació d'un catàleg únic d'accés públic als registres d'autoritat de noms i títols creats cooperativament per les biblioteques catalanes, amb l'objectiu de normalitzar els punts d'accés dels catàlegs bibliogràfics, millorar la comunicació entre els diferents catàlegs i, sobretot, afavorir la cerca i la recuperació de la informació.
- ▶ Projecte **Apadrina el teu equipament, coordinat per la Fundació Tot Raval** que, amb la col·laboració dels equipaments culturals del Raval, té l'objectiu d'apropar-los a l'alumnat dels centres educatius del barri a través del desenvolupament de projectes de llarga durada integrats en el currículum acadèmic.

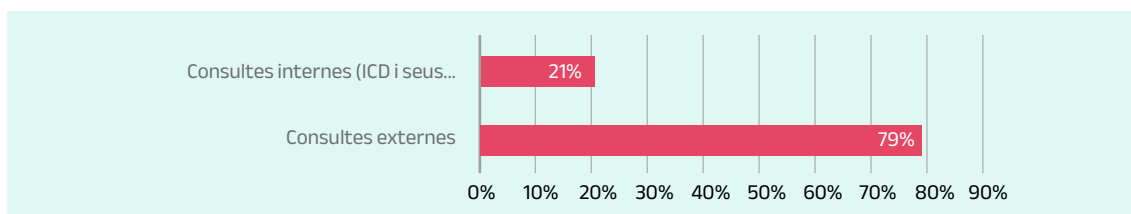
Consultes

Al llarg de l'any 2020 **el Centre de Documentació ha rebut un total de 813 consultes**, la qual cosa representa una mitjana de quasi 5 consultes diàries, tenint en compte els dies que el centre ha estat obert durant l'any.

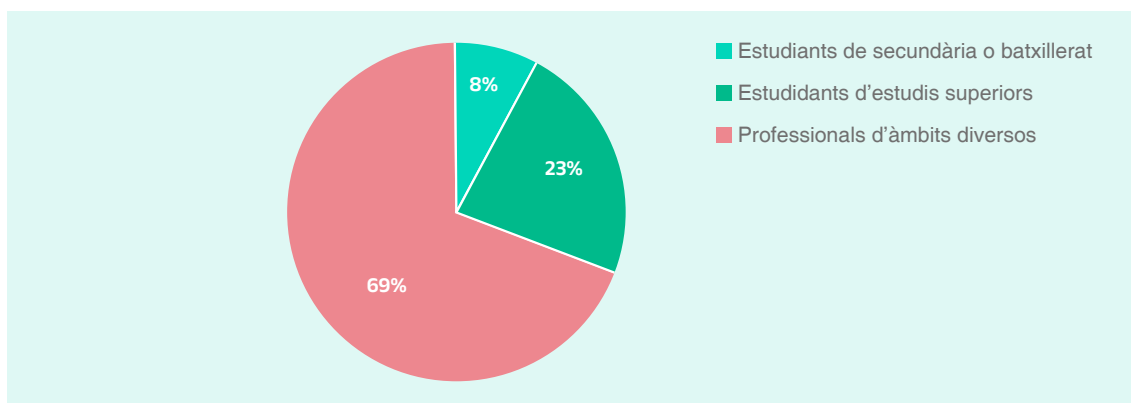
Del total anual de consultes rebudes, quasi **un 21% correspon a consultes internes efectuades per personal de les oficines centrals de l'ICD o bé, de les seves seus territorials**. El 79% restant correspon a demandes d'informació fetes per part de persones físiques o entitats externes a la institució, de les quals el 8% son estudiants de secundària i batxillerat, un 23% cursen estudis superiors i el 69% restant són professionals d'àmbits diversos.

Pel que fa a la distribució per sexes, **el 85% de peticions d'informació han estat efectuades per dones i un 15% per homes**. De les consultes per temàtica hi ha una gran diversitat: la xifra més elevada de consultes ha estat de la temàtica de polítiques de dones (13,3%), seguida de lingüística i literatura (11,2%), violències (9,5%), situació social (8%), història i geografia (7,5%) i sanitat i salut (6%).

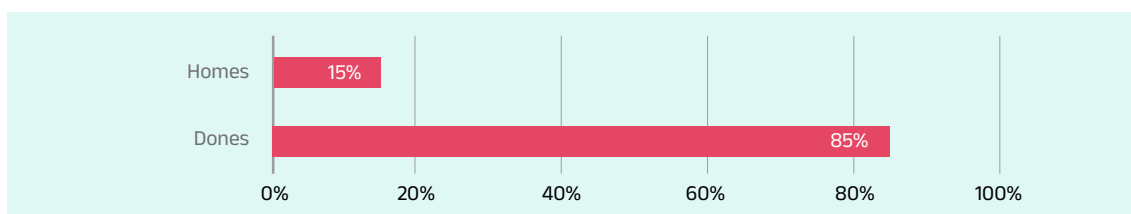
Consultes segons procedència

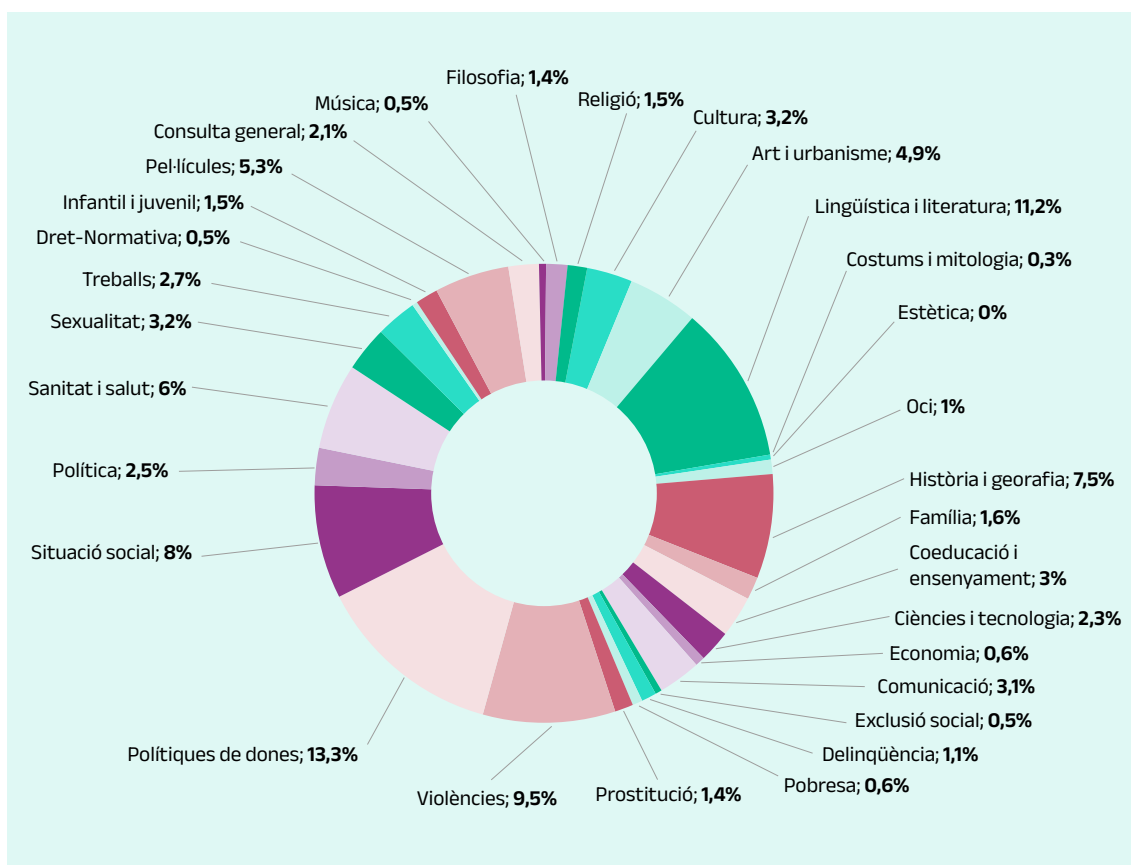
Consultes per ocupació

Consultes per sexe

Distribució segons la temàtica consultada

Quant al **servei de préstec de documents**, de les 4.546 persones o entitats registrades com a usuàries del servei, 116 n'han fet ús del servei durant 2020 i d'elles, 65 ho han fet per primera vegada, ja que han estat registrades com a noves usuàries del préstec durant aquest any. Respecte al nombre de préstecs i renovacions de documents, anualment se n'han efectuat 1.638, la qual cosa representa una mitjana diària de més de 9 préstecs, tenint en compte els dies que el centre ha estat obert durant l'any.

Enguany, i **a causa de la pandèmia i les restriccions que ha comportat, s'han reduït considerablement les visites de persones o entitats interessades a conèixer-ne el funcionament del Centre de Documentació**. Pel que fa a les visites de grup, durant aquest any només se n'ha pogut atendre una al mes de febrer, de l'alumnat del curs "Promoció d'Igualtat efectiva de dones i homes", del Centre de Formació Penta Learning de Granollers.

Observatori de la Igualtat de Gènere (OIG)

El 25 d'octubre de 2017 es va constituir l'Observatori de la Igualtat de Gènere, un òrgan col·legiat adscrit a l'ICD i assessor del Govern que té l'objectiu d'incrementar el coneixement sobre la situació de les dones i millorar les polítiques públiques per aconseguir la igualtat efectiva de dones i homes, mitjançant les dades, les estadístiques i la recerca.

El pla d'actuacions de l'observatori s'emmarca en els cinc eixos funcionals següents: treball amb dades i recerca; difusió i comunicació; proposta de polítiques públiques d'igualtat; intercanvi d'informació i coneixement; actuacions de funcionament intern.

Aquests eixos emmarquen les futures actuacions i els grups de treball que s'hagin de crear per portar a terme les actuacions.

Informes mensuals i anual del telèfon 900 900 120

Com cada any, a partir de les dades enviades per l'empresa contractada que duu a terme les tasques pròpies del telèfon 900 900 120 d'atenció telefònica a les víctimes de violència masclista, durant el mes de gener de 2020, es va elaborar l'informe anual de l'any anterior amb els principals indicadors i amb la desagregació territorial dels àmbits territorials vigents. L'any 2020 es va elaborar l'[informe de l'any 2019](#) i es va penjar al web de l'ICD en format PDF juntament als dels anys anteriors.

A part de l'informe anual, durant el 2020 s'ha difós **la informació acumulada mensualment**, les **trucades realitzades** al telèfon 900 900 120 i **algunes característiques de les trucades** en un visor de resultats. I **s'han difós les dades des de 2012 al web de Dades Obertes** de la Generalitat, per tal que les persones usuàries se'n poguessin descarregar les dades per elaborar els seus propis estudis.

L'elaboració d'informes de dades en PDF està en declivi a favor de publicar les dades en altres formats més interactius, és per això que aquest serà el darrer informe que es farà amb el contingut tant exhaustiu. L'objectiu és la completa transparència de les dades, de forma que les persones usuàries puguin elaborar els seus propis informes, així com la necessitat de tendir cap a un format de consulta de dades en temps real a partir de visors estadístics i dades obertes.

Les dades del telèfon 900 900 120 de l'any en curs s'han incorporat durant l'any en altres dossiers de violències masclistes en què s'ha considerat pertinent.

Informe anual de les activitats dels SIAD

Durant el primer trimestre de 2020 es va elaborar un informe resum de les activitats realitzades a les oficines dels servei d'informació i atenció a les dones (SIAD) i de les oficines de l'ICD. S'hi recollia el nombre d'atencions realitzades, les dones ateses per

violència masclista, les àrees d'intervenció, la forma de tramitació, el canal d'entrada i les derivacions del servei a partir de les memòries anuals que va enviar cada oficina referides a l'any 2019 en format PDF. [Aquest informe](#) es va penjar al web de l'ICD i la informació s'ha utilitzat en els dossiers estadístics sobre violència masclista que ha elaborat l'OIG durant l'any.

De la mateixa manera que en el cas dels informes del telèfon 900 900 120, **aquest és el darrer any que se'n farà un informe complet en format estàtic**, ja que s'han publicat les dades de 2019 i primer semestre de 2020 a [Dades Obertes](#) i **s'ha creat un visor que permet consultar les dades de forma interactiva**.

Recull estadístic de violència masclista per al 25 de novembre

Per motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència Envers les Dones, s'ha elaborat el [dossier estadístic](#) que **recull les estadístiques més rellevants de violència masclista per al nostre país**. Aquests recull té **la previsió d'actualitzar-se periòdicament** per tal que sempre inclogui les dades disponibles més actuals.

Plenaris de l'OIG

Cinquè, sisè i setè plenaris de l'OIG

► La **cinquena reunió plenària** va tenir lloc el 29 de gener de 2020 en el recinte modernista de l'Hospital de Sant Pau. S'hi van presentar els resultats de l'índex d'igualtat de gènere corresponent a dades de 2017 ([enllaç al document PDF](#)). Aquest plenari era **el segon plenari de l'any anterior, que es va posposar a 2020 per tal de poder presentar per primera vegada l'índex d'igualtat de gènere per a Catalunya amb metodologia elaborada per l'Institut Europeu de Gènere (EIGE). També es va fer la presentació del treball d'anàlisi amb perspectiva feminista i interseccional de l'Enquesta de Violència Masclista a Catalunya 2016** a càrrec de la sociòloga Beatriz Bonete. Per acabar les portaveus dels grups de treball de l'OIG van presentar les actuacions i acords presos des de l'anterior plenari.

► La **sisena reunió plenària** va tenir lloc el 22 de juliol de 2020 en format videoconferència i va constar de la **ponència "La COVID-19 i les bretxes de gènere"** a càrrec de la Dra. Cristina Sánchez Miret; la **ponència de "La tecnologia, una aliada de la lluita per a la igualtat"** a càrrec de la Sra. Thais Ruiz de Alda, presidenta de DigitalFems i directora del laboratori de dades "Datos contra el ruido", i la **presentació de l'informe de COVID-19 i les desigualtats en la salut** per part de la Sra. Anna Garcia Altés, responsable de l'Observatori del Sistema de Salut de Catalunya, a l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS). I com és habitual, es van presentar per part de les **portaveus dels grups de treball de l'OIG les actuacions i acords presos des de l'anterior plenari**.

► La **setena reunió plenària** va tenir lloc el **10 de desembre** i també es va fer en format virtual. Va constar de la presentació de les principals dades del dossier **"L'impacte de gènere de la COVID-19 en dades"** elaborat per l'OIG, a càrrec de la Sra. Clara Torras, coordinadora de l'OIG; de la ponència **"Una aproximació feminista i interseccional a les violències masclistes envers les dones grans amb metodologia qualitativa"** a càrrec de les Sres. Neus Pociello Cayuela i Catarina Alves de la Fundació Aroa, en què exposen la metodologia qualitativa de recollida de dades dins el projecte **"La violència masclista en dones grans"**, encarregat per l'OIG. També es va visualitzar **el vídeo "Reflexions sobre l'impacte de la COVID-19 en les dones: la COVID-19 i la pandèmia oculta del desbordament de la crisi global de la cura"**, conduït per la Dra. Margot Pujal. Va tancar l'acte la tradicional revisió de la feina feta pels grups de treball de l'OIG.

Els grups de treball de l'OIG

1. Grup de treball de dades i càlculs

Aquest grup de treball s'ha reunit set vegades al llarg de 2020; a partir del confinament el dia 16 de març es va reunir telemàticament. L'actuació en què ha estat treballant durant l'any és la següent:

- Guia per a la introducció de la perspectiva de gènere en l'estadística.

S'ha acabat el projecte de guia i s'està treballant en la seva elaboració amb expertes en la matèria externes a l'OIG, que es farà en col·laboració amb el grup durant el 2021.

El GT1DADES ha fet les següents aportacions al dossier sobre l'impacte de gènere que ha tingut la pandèmia de la COVID-19 i que es va presentar al setè plenari:

- Treballs d'actualització de l'índex d'igualtat de gènere 2021
- S'acorda la participació del grup en l'avaluació de la Llei d'igualtat de dones i homes 17/2015.
- Sistema d'indicadors amb perspectiva de gènere per als ODS.
- Avaluació i planificació de les actuacions del grup de cara al nou pla estratègic de l'OIG amb un qüestionari en línia.

2. Grup de treball d'anàlisi de la imatge pública de les dones

S'ha reunit sis vegades al llarg de 2020. Les principals actuacions sobre les quals s'ha estat treballant són les següents:

- Elaboració de la proposta tècnica per a l'estudi **"Violències masclistes a les xarxes socials: adolescència i estereotips sexistes"**, on s'estableixen, entre d'altres, la motivació, els objectius, la metodologia, les fases del treball i el calendari.

- **Elaboració d'un qüestionari d'avaluació per a les integrants del grup.** L'objectiu ha estat el de valorar el funcionament i l'adequació del grup de treball i els projectes realitzats pel mateix.

3. Grup de treball de proposta de polítiques públiques d'igualtat

S'ha reunit vuit vegades al llarg de 2020. Les principals actuacions sobre les quals s'ha estat treballant són les següents:

- **Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en l'avaluació de les polítiques públiques.** S'ha elaborat el guió del projecte seguint la metodologia EFFORTI (Evaluation Framework for Promoting Gender Equality in R&I).
- **Proposta d'indicadors amb perspectiva de gènere dels ODS de l'Agenda 2030.** Es tracta d'una proposta de partida en funció dels indicadors de l'ONU Dones sobre la qual s'està treballant per ampliar la proposta de l'Idescat. Es compta amb la presència d'una persona del CADS que participa en el grup de treball.
- **Anàlisi de l'estat dels plans d'igualtat de gènere dels ens locals i comarcals a Catalunya.** S'ha tancat el treball de camp. S'ha elaborat un informe i una infografia amb els resultats obtinguts.

4. Grup de treball d'anàlisi de la situació laboral de les dones

S'ha reunit quatre vegades al llarg de 2020, menys que els altres grups perquè hi ha manca de dades actualitzades sobre l'àmbit laboral i es considera que ja hi ha altres grups de treball específics d'aquest tema dins del Consell de Relacions Laborals. S'acorda que el grup no es reunirà fins que no hi hagi actuacions planificades o proposta de nous temes.

L'actuació sobre la qual l'OIG ha estat treballant en l'àmbit laboral és la següent:

- L'1 de maig es va presentar el [Dossier de Dones i treball](#), coincidint amb el Dia Internacional dels Treballadors i de les Treballadores.

5. Grup de treball d'anàlisi de la violència masclista

S'ha reunit set vegades al llarg de 2020. L'actuació sobre la qual l'OIG ha estat treballant en l'àmbit de la violència masclista és la següent:

- Projecte de l'estudi **"Violència masclista en dones grans"**. L'ICD ha aprovat la proposta d'**externalitzar l'estudi de l'impacte de les violències masclistes en dones grans**. Per fer-ho possible, s'han dut a terme les gestions necessàries per a la contractació externa i el seguiment d'aquesta, que es presentarà a primers de 2021 i que portarà a terme la Fundació Aroa.

Els objectius generals de l'estudi són: l'anàlisi des d'una perspectiva feminista i interseccional de la situació de les dones grans i les violències masclistes, ampliar el coneixement de la situació de les violències masclistes en les dones grans, fent incís en la incidència d'aquestes en la vellesa (factors de risc o vulnerabilitat específics, tipus de violència...), en les formes i els àmbits específics de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, en el marc normatiu i en les polítiques públiques per a la prevenció i l'abordatge d'aquestes; i identificar els buits de coneixement en l'àmbit de les violències masclistes i la vellesa.

Les portaveus de tots els grups de treball han exposat la feina feta als tres plenis que han tingut lloc durant l'any 2020.

L'Índex d'Igualtat de Gènere (IIG)

S'ha treballat en l'**actualització de l'IIG**, del qual ja es van presentar els resultats al Cinquè Plenari. L'OIG ha recollit dades sobre la **presència de les dones en càrrecs de presa de decisions a través de petició escrita als organismes pertinents**. D'aquesta manera, es pretén completar la dimensió de poder, que és una de les sis dimensions que componen l'IIG (treball, renda, formació, temps, poder i salut) de l'índex corresponent a les dades de 2018. [Enllaç a l'apartat web](#)

Dossier estadístic COVID-19 i gènere

Donada les especials circumstàncies en relació amb la crisi sanitària provocada per la pandèmia de la COVID-19 d'aquest any, i en el marc d'un dels grups de treball es va elaborar un recull de dades susceptibles de posar de manifest la desigual forma que la pandèmia ha afectat a dones i homes. [Enllaç al document PDF](#).

Dossier estadístic 8M

Amb motiu del 8 de març, Dia Internacional de les Dones, l'OIG va elaborar una altra edició del dossier que recull **dades oficials sobre desigualtats de gènere en diferents àmbits de la societat catalana**. Els temes recollits en el dossier fan referència a la situació laboral de les dones, les condicions de vida, la formació i el nivell d'estudis assolits, la salut de les dones, les dones en les tecnologies de la informació i la comunicació, també en l'esport i en la cultura. I permet posar a disposició de la ciutadania dades que manifestin les bretxes de gènere en els diferents àmbits de la societat catalana.

Dossier estadístic 25N

Per motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones l'OIG va actualitzar el dossier estadístic que ja es va publicar l'any anterior i que **recull les estadístiques més rellevants de violència masclista per al nostre país:**

- ▶ Dones assassinades per violència masclista.
- ▶ Denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i familiar.
- ▶ Evolució de les denúncies en l'àmbit de la parella.
- ▶ Ordres de protecció resoltes.
- ▶ Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals.
- ▶ Mutilacions genitals femenines.
- ▶ Matrimonis forçats.
- ▶ Telèfon 900 900 120 de l'any 2019.
- ▶ Serveis d'informació i atenció a les dones.
- ▶ Recursos disponibles per a l'abordatge de la violència masclista.

Seguiment del projecte Dones i Poder Local

L'OIG ha col·laborat en aquest projecte, portat a terme per Iniciativa Barcelona Open Data, que ha consistit en una explotació de **dades en format de visor de dades de dones en alts càrrecs dels ajuntaments de Catalunya**. Presentava la innovació d'analitzar diverses legislatures, els pressupostos de què disposen les dones i quines són les matèries de les regidories regentades per dones. S'ha fet el seguiment del desenvolupament i finalització del treball realitzat. [Enllaç a l'apartat web](#).

Aplicatiu HIPATIA

Durant l'any 2020, **es van recollir els fitxers de dades corresponents als tres primers trimestres de l'any amb les dades quantitatives dels Serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD) que tenen contracte programa amb l'ICD**.

Aquests SIAD han enviat a través de l'aplicatiu HIPATIA, o l'HESTIA, les dades harmonitzades amb l'objectiu de realitzar un informe periòdic sobre les activitats realitzades.

Les dades s'han publicat al portal de Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya i se'n ha publicat un **visor al web de l'ICD amb les dades de 2019 i primer semestre de 2020**.

Comissió per a l'Elaboració del Pla per a la Reactivació Econòmica i Protecció Social com a conseqüència de la crisi de la COVID-19 (CORECO)

Durant la tardor de 2020 s'han dut a terme **tres edicions d'un curs especialitzat per a professionals dels Serveis d'informació i atenció a dones i d'oficines de l'ICD** en què les tècniques de l'OIG han format a les assistents en l'ús i aprofitament de les eines de consulta de dades obertes i dels visors dinàmics de dades sobre atencions a dones en les seves oficines, i també del telèfon 900. S'ha elaborat un manual de consulta com a ajuda per introduir-se en la matèria.

Els mesos de maig, juny i juliol l'OIG ha participat elaborant un **recull de dades sobre temes rellevants en l'efecte diferencial que la COVID-19 ha tingut en les dones** per encàrrec de la CORECO.

Enquesta de violència masclista a Catalunya 2021

L'OIG, juntament amb les expertes en violència masclista del Servei de Polítiques d'Igualtat de Gènere i Assessorament Jurídic de l'ICD, va elaborar un **document de propostes tècniques per incorporar a la propera enquesta de violència masclista a Catalunya planificada pel 2021** i portada a terme pel Departament d'Interior.

Durant l'any s'ha participat en **tres reunions** juntament amb representants dels Departament d'Interior i de Salut i de l'Ajuntament de Barcelona per treballar en la metodologia i continguts de la propera edició de l'enquesta.

Proposta d'indicadors mínims de gènere dels ODS

Conjuntament amb l'IDESCAT i el CADS (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible), ampliació dels indicadors de gènere dels ODS, i incorporació de la perspectiva de gènere en els altres indicadors, tenint com a base els indicadors mínims de l'ONU Dones, els indicadors de l'INE i els generals de la ONU.

Assessorament per a l'enquesta d'assetjament sexual als transports públics

Assessorament per a l'enquesta d'assetjament sexual als transports públics duta a terme per ATM, TES i l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona. L'OIG va oferir assistència en dues reunions: el 29/05/2020, en què es van revisar la licitació del treball de camp i el seguiment; i el 21/07/2020, en què es va revisar el qüestionari.

Directori de recursos per a l'abordatge de les violències masclistes

S'ha treballat en l'**actualització del Directori de Recursos per a l'Abordatge de les Violències Masclistes**, per tal de fer d'aquesta eina un recurs competent i de referència per consultar les dades dels serveis existents per l'abordatge de les violències

masclistes a Catalunya en el marc de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del drets de les dones a erradicar la violència masclista, i tenint en compte la recent reforma de la mateixa.

El projecte s'està duent a terme amb la col·laboració del Departament de Transparència i amb la contractació de l'empresa ALTRAN, que, a finals d'any, han presentat la maqueta del cercador de recursos que s'ubicarà al web de l'ICD.

eSocial

A finals de 2020 es va crear un **grup de treball interdepartamental** impulsat per la Direcció General de Serveis Socials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, que té com a **objectiu incorporar els SIAD a l'atenció primària de serveis socials**, dins del mòdul eSocial (sistema d'informació del Sistema Català de Serveis Socials).

Bloc de SIAD de l'aplicatiu de gestió HESTIA

Al llarg de 2020 s'han **recollit les propostes de les professionals dels SIAD i oficines de l'ICD per millorar l'aplicatiu Hestia en el seu apartat específic per a SIAD**. En col·laboració amb una tècnica del AOC (Consorci de la Administració Oberta de Catalunya) s'està estudiant la viabilitat dels canvis proposats, canvis que es portaran a terme l'any 2021.

Avaluació de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes

S'han realitzat **reunions amb Ivàlua** per tal d'elaborar el projecte i planificar el desenvolupament de l'avaluació de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes. En aquestes reunions es va acordar la participació dels grups de treball de dades i de polítiques de l'OIG en l'avaluació de la Llei.

Estudi sobre les violències masclistes en les dones grans, una aproximació feminista i interseccional

L'estudi, elaborat per la Fundació Aroa, s'emmarca en l'actuació 14 del Pla estratègic de l'Observatori de la Igualtat de Gènere, "Estudi de dades estadístiques de violència masclista en clau interseccional". La seva finalitat és conèixer la situació de les dones majors de 65 anys a Catalunya, des de la base de la gerontologia feminista; l'impacte i la incidència de les violències masclistes en la vellesa des d'una perspectiva de cicle vital, feminista i interseccional, per tal d'aportar la informació que permeti dissenyar mesures i actuacions de recerca, detecció, sensibilització, prevenció, protecció, atenció i recuperació de les violències masclistes a partir de la recerca o recollida d'informació al respecte.

Consell Nacional de Dones de Catalunya (CNDC)

El Consell Nacional de les Dones de Catalunya (en endavant, CNDC) és l'òrgan col·legiat de participació i consulta de l'ICD que integra les representacions de les entitats que treballen en programes en favor de la igualtat i la promoció de les dones, així com les diferents entitats de dones del territori català, per a les qüestions vinculades al Pla de Govern en matèria de polítiques de dones en els àmbits polític, social, cultural, econòmic i educatiu.

El CNDC és l'òrgan col·legiat de participació de les entitats i consulta de l'institut.

Estructura:

Presidència: Laura Martínez Portell

Vicepresidència primera: Núria Ramon i Pérez

Vicepresidència segona: Montse Pineda Lorenzo

Ple

Comissió de Coordinació

Grups de treball

Assemblees Territorials de Dones de Catalunya (ATDC)

Secretaria: Anna Coll Colomé

El **Ple** és l'òrgan de màxima representació del CNDC. L'integren **438 representants** d'entitats i grups de dones, **11 més que l'any anterior** (4 de les representants estan pendents de ser ratificades pel Ple). A més, en formen part la presidència, les dues vicepresidències, les 5 coordinadores territorials de l'ICD i la secretària. Durant aquest any s'han donat de baixa 3 entitats en motiu de la seva dissolució o cessament de l'activitat.

Sessions plenàries ordinàries realitzades telemàticament:

- ▶ 10 de juny, amb la participació de 63 entitats membres i 12 oients.
- ▶ 21 d'octubre, amb la participació de 80 persones entre representants i oients.

Accions:

- ▶ **7 de gener.** Declaració de rebuig a l'acord de 3 de gener de la Junta Electoral Central sobre una condemna per sentència no ferma del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per a la inhabilitació del president de la Generalitat, Quim Torra, i de rebuig a la decisió d'aquesta mateixa Junta d'inhabilitar Oriol Junqueras com a eurodiputat.

https://dones.gencat.cat/web/.content/02_institut/12-cndc/Declaracions/Rebuig-Acord-de-3-de-gener-de-la-Junta-Electoral-Central.pdf

- ▶ **2 de març.** Intervenció de la vicepresidenta 2a a la taula rodona del 25è aniversari de la declaració i la plataforma d'acció de Beijing organitzada per l'Oficina del Parlament Europeu a Barcelona.

- ▶ **4 de març.** Aprovació de la declaració *Contra les violències masclistes. Exigim l'actuació diligent del Govern.*

https://dones.gencat.cat/web/.content/02_institut/12-cndc/Declaracions/Declaracio-del-CNDC-contra-les-VM.pdf

- ▶ **21 d'abril.** Signatura de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030 a Catalunya.
- ▶ **11 de maig.** Adhesió a la *Declaració Feminista davant la crisi provocada per la COVID-19, del Fòrum Hipàtia* i a la declaració de la Comissió de Gènere del Col·legi de professionals de la Ciència Política i de la Sociologia de Catalunya segons la qual es demana al Govern que es tingui en compte la perspectiva de gènere en la planificació de les polítiques públiques.
- ▶ **19 de maig.** Reunió amb el president de la Generalitat, Joaquim Torra, i la consellera de la Presidència i portaveu del Govern, Meritxell Budó i Pla. En aquesta es trasllada la necessitat de liderar conjuntament amb el Govern un gabinet per la justícia social, econòmica i feminista, que garanteixi l'abordatge de l'impacte de la COVID-19 amb perspectiva feminista i la reconstrucció del país amb les polítiques d'igualtat al centre i les mesures adequades des d'una perspectiva interseccional. Manifesta també la seva voluntat d'assessorar (tal com estableix la Llei d'Igualtat) en les decisions socials i econòmiques que tenen un impacte directe en les dones.
- ▶ **4 de juny.** Adhesió a l'Informe de política del Lobby Europeu de *Dones Les dones no han de pagar el preu per a COVID-19*; al comunicat del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona davant l'emergència per la COVID-19 i al *Manifest Efectes de la crisi del COVID-19 sobre la situació de la dona*, de l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona.

► **12 de juny.** Aprovació de la declaració *Prou discriminació, violència i actuacions xenòfobes dels cos policial contra dones migrades i ciutadanes de Catalunya. Exigim professionalitat en les actuacions policials*, proposada pel Grup de treball Migrades i Refugiades del CNDC.

https://dones.gencat.cat/web/.content/02_institut/12-cndc/Declaracions/Declaracio-xenofobia-cossos-policials.pdf

► **17 de juny.** Adhesió a la *Declaració feminista de les dones amb diversitat funcional per la crisi en la gestió del COVID-19 envers les persones amb discapacitat*.

► **Juny.** Reunió de la vicepresidenta 2a amb la Subdirecció General de Lluita Contra la Violència Masclista per a la presentació dels Serveis Substitutoris de la Il·lar (SSL), del Servei d'Acolliment i Acompanyament d'Urgència (SAAU) i del Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE).

► **31 de juliol.** Aprovació de la declaració *Conseqüències de la crisi post-COVID i del model de governança en les entitats especialitzades en l'abordatge de les violències masclistes*.

https://dones.gencat.cat/web/.content/02_institut/12-cndc/Declaracions/Consequencies-crisi-post-COVID-i-model-governanca-entiats-VM.pdf

► **15 d'octubre.** Compareixença parlamentària de la vicepresidenta 2a amb relació a la Proposició de Llei de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

► **29 d'octubre i 25 de novembre.** Reunions de la vicepresidenta 2a com a membre de la Comissió tècnica d'avaluació del concurs de provisió d'una plaça de tècnic/a d'Igualtat del Parlament de Catalunya.

► **4 de novembre.** Suport a l'acte per reclamar la llibertat de les preses polítiques, el retorn de les exiliades i la fi de la repressió a totes les encausades pel procés.

► **13 de novembre.** Compareixença de la vicepresidenta 2a per informar sobre les polítiques i els canvis legislatius necessaris per impulsar mesures de reactivació social i econòmica després de la pandèmia de COVID-19 davant la Comissió d'Estudi de la Reconstrucció i la Reactivació Socials i Econòmiques (CERSE) del Parlament de Catalunya.

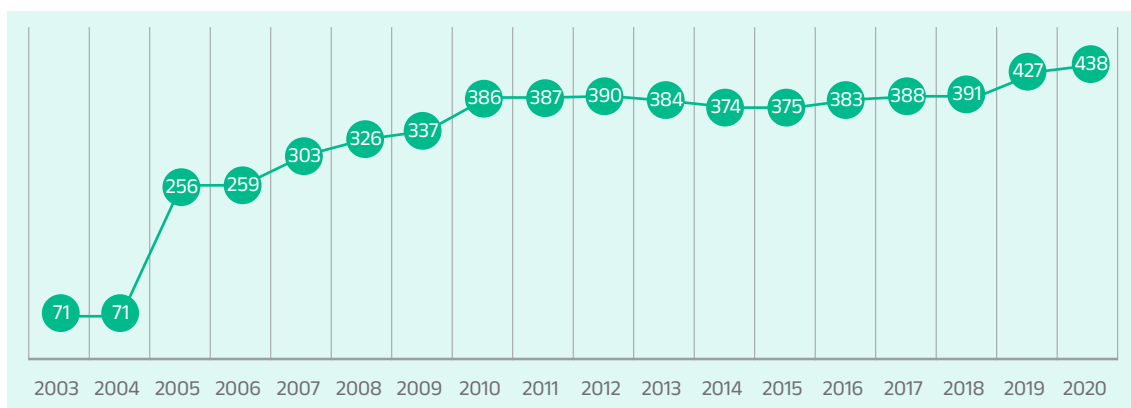
► **Desembre.** Reunions amb el Consell Nacional LGBTI, el Consell de la Gent Gran, el Consell Nacional de la Joventut i la Federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS) per a l'elaboració i adhesió al manifest per exigir al Parlament de Catalunya l'aprovació de la Llei d'Igualtat de Tracte i No Discriminació dins de la legislatura actual.

► **16 de desembre.** Intervenció de la vicepresidenta 2a a la Jornada Internacional Xarxes amb Gènere, organitzada en el marc del Projecte Menciò Encarna Sanahuja.

► **17 de desembre.** Debat i votació del dictamen per al Projecte de Llei per a la igualtat de tracte i la no discriminació davant la Comissió de Treball, Afers Socials i Famílies del Parlament de Catalunya.

- Col·laboració amb la Comissió per a l'Elaboració del Pla per a la Reactivació Econòmica i Protecció Social (CORECO).
- **10 de juny.** Reunió de la Comissió de Coordinació amb caràcter urgent per tal de consensuar una resposta col·lectiva a la contraproposta sobre la participació a la Comissió.
- **12 de juny.** Reunió amb l'ICD per a l'enfocament i les possibles mesures a plantejar en el marc del CORECO.
- La vicepresidenta 2a, com a representant del CNDC, es reuneix en diverses ocasions amb la Comissió de Mesures d'Urgència Social de Treball i Integració Social i els grups de treball de la CORECO per tal de presentar propostes d'actuacions i mesures que assegurin la representació igualitària de les dones en tota la planificació de respostes a la COVID-19 i la presa de decisions, l'impuls del canvi transformador per a la igualtat abordant l'economia de les cures remunerada i no remunerada i la incorporació de la perspectiva de gènere en l'abordatge de l'impacte socioeconòmic.

Evolució del nombre d'entitats membres del CNDC

La **Comissió de Coordinació** és l'òrgan funcional i de coordinació de les accions i projectes que duu a terme el CNDC. Està integrada per la presidència, les vicepresidències i 15 vocalies que ocupen les coordinadores dels grups de treball i les representants de les ATDC. Assisteixen a les reunions de la Comissió, amb dret a veu però sense vot, les representants dels òrgans de participació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Reunions realitzades:

- **13 de febrer, el 29 d'abril, el 4 de juny, el 30 de setembre i el 2 de desembre.** Sessions ordinàries, la primera duta a terme a Barcelona i la resta en format virtual.
- **8 d'abril.** Sessió extraordinària, entre d'altres temes, per a un debat general de l'escenari provocat per la COVID-19 i de les possibles mesures.
- **Del 20 al 28 de maig.** Diverses reunions amb representants dels partits polítics per a propostes d'accions per a la reconstrucció econòmica i social després de la pandèmia de la COVID-19.

- ▶ 20 de juliol. Sessió extraordinària per a la presentació de la proposta del Grup de treball ad hoc per a la millora de funcionament del CNDC i la modificació del decret que el regula.
- ▶ 21 de setembre. Reunió per a la revisió de la representació del CNDC a l'Observatori de la Igualtat de Gènere.

Grups de treball

Abordatge de les violències masclistes

Coordinadora: Laia Rosich Solé.

Reunions i actuacions:

- ▶ 5 reunions internes del grup.
- ▶ Assistència a la presentació de les iniciatives i eines recollides per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades en relació a l'apartat d'igualtat de gènere del Pla de Responsabilitat Social.
- ▶ Jornada de treball "Violencia de Género: medidas de protección social y prestaciones de la Administración General del Estado".
- ▶ Revisió i aportacions a les Mesures d'autoprotecció per a dones publicades pel Departament d'Interior.
- ▶ Reunió del grup amb representants dels departaments d'Interior, Justícia i Salut.
- ▶ Recollida de dades sobre l'impacte de la COVID-19 en les entitats de dones que treballen la prevenció de les violències masclistes i a entitats que ofereixen serveis als SIAD o al món local.
- ▶ Reunió del grup amb l'ICD i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.
- ▶ Aprovació de la declaració del grup En la crisi del COVID-19 visibilitzem la precarietat amb perspectiva de gènere, amb què es reclama un pla de mesures d'emergència social per poder fer front a les conseqüències de la crisi sanitària, econòmica i social.
- ▶ Revisió i aportacions a la publicació La violència sexual a l'esport.
- ▶ Reunió del grup amb l'ICD i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.
- ▶ Col·laboració amb l'ICD en l'elaboració de tres documents de recomanacions en situacions excepcionals dirigides a les dones en situació de violències masclistes, a les persones del seu entorn i a les professionals.
- ▶ Compareixença parlamentària de Laia Rosich, amb relació a la Proposició de Llei de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

Ad hoc per a la millora de funcionament del CNDC i la modificació del decret que el regula

Coordinadores: Montse Pineda Lorenzo fins al 23 de juny i, a partir d'aquesta data, en són coordinadores Eugènia Bretones Espejo i Neus Pociello Cayuela.

- ▶ 7 reunions del grup.
- ▶ Reunions de les coordinadores del grup amb l'empresa adjudicatària (Consultoria La Malla) per a l'acompanyament del procés de reforma del Decret 65/2014.
- ▶ Reunions de la Comissió Tècnica de Seguiment.
- ▶ Entrevistes de La Malla a les coordinadores de grups del CNDC.
- ▶ Entrevistes de La Malla a les representants de les Assemblees Territorials de les Dones de Catalunya (ATDC) i a 4 entitats del CNDC per al focus group de territori.
- ▶ Entrevistes de La Malla a 5 entitats del CNDC per al focus group d'interseccionalitat.

Dones i Discapacitat

Coordinadora: Carme Riu Pascual.

Reunions i actuacions:

- ▶ 6 reunions de grup.
- ▶ Participació i supervisió de la diagnosi de necessitats específiques per a l'abordatge de les violències masclistes en les dones amb discapacitat i de les propostes d'actuació, encarregada per l'ICD a l'associació Dones No Estàndar (Donnes).
- ▶ Debat sobre l'afectació de la situació social i sanitària, causada per la COVID-19, en les dones amb discapacitat.

Dones, Empresa i Economia

Coordinadora: Núria Viñas Llebot.

Reunions i actuacions:

- ▶ 7 reunions del grup.
- ▶ Reunió amb la Comissió de Mesures d'Urgència Social, de Treball i d'Integració Social de la CORECO.
- ▶ Creació d'un subgrup per a l'elaboració del document de presentació del grup de treball, que en definirà la naturalesa i marcarà els objectius que es volen assolir.

- ▶ Estudi de l'afectació econòmica en les dones provocada per la COVID-19 i de les mesures que s'han d'adoptar per posar en el centre la cura garantint els drets de les dones i l'economia feminista.
- ▶ Aportacions a la declaració "En la crisi del COVID-19 visibilitzem la precarietat amb perspectiva de gènere".
- ▶ Abordatge dels temes que es tracten en el Grup de treball Dona i Empresa de la [Xarxa Emprèn](#).

Dones Grans

Coordinadora: M. Montserrat Serrallonga Sivilla.

Reunions i actuacions:

- ▶ 2 reunions de grup.
- ▶ Participació i aportacions a l'estudi Les violències masclistes a les dones grans. Una aproximació feminista.

Dones i Mitjans de Comunicació

Coordinadores: Cristina Pulido Rodríguez i Laia Virgili López en substitució de Lúdia Vilalta Garcia des del 10 de juny.

Reunions i actuacions:

- ▶ 4 reunions de grup.
- ▶ Revisió del punt J "La dona i els mitjans de difusió" de la Declaració i Plataforma de Beijing, així com de les seves actualitzacions.
- ▶ Participació i aportacions a les recomanacions per al tractament informatiu de persones migrades i refugiades als mitjans de comunicació del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Dones Migrades i Refugiades

Coordinadores: Salwa L'Aouaji El Gharbi. Fàtima Ahmed el Haddad i Asmae Zarioui Zanna, les dues en substitució de Salwa l'Aouaji El Gharbi des del 5 de juny.

- ▶ 1 reunió de grup.

ODS i Agenda 2030

Coordinadora: Sílvia Aldavert Garcia.

Reunions i actuacions:

- ▶ 2 reunions del grup.
- ▶ Participació en el procés participatiu Visió 2030. La contribució catalana al desenvolupament global, per als documents resultants: Visió 2030 i Pla director 2019-2022.
- ▶ Assistència a la sessió de retorn final.
- ▶ Aportacions al document base de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030 a Catalunya.

Participació Internacional

Coordinadora: Alícia Oliver Rojo.

Reunions i actuacions:

- ▶ 2 reunions del grup.
- ▶ Trobada de treball amb l'eurodiputada Eugenia Rodríguez Palop, vicepresidenta primera de la comissió de Drets de les Dones i Igualtat de Gènere del Parlament Europeu.

Salut

Coordinadora: Marta Busquets Gallego.

Reunions i actuacions:

- ▶ 3 reunions del grup.
- ▶ Participació en el procés participatiu sobre l'Estratègia per a l'equitat de gènere en el sistema sanitari del Departament de Salut.
- ▶ S'estipula la interlocució amb el Departament de Salut, mitjançant la Secretària d'Atenció Sanitària i Participació, com a espai estable de participació.

Assemblees Territorials de Dones de Catalunya

Com a òrgans participatius i consultius del CNDC, formen part de la Comissió de Coordinació i del Ple mitjançant una representant de cadascuna de les assemblees territorials. Les coordinadores territorials de l'ICD n'exerceixen les funcions de dinamitzadores i de secretàries tècniques.

► **Alt Pirineu i Aran**

Representant: Mireia Boya Busquet.

Secretària tècnica: Carme Castelló Gistau.

► **Catalunya Central**

Secretària tècnica: Rosa Codina Casas.

► **Girona**

Representant: Mònica Aldegunde Cera.

Secretària tècnica: Josefina Surina Gelis.

1 reunió.

► **Lleida**

Representant: Sílvia Bonilla Amador.

Secretària tècnica: Carme Castelló Gistau.

► **Tarragona**

Representant: M. Rosa Llurba Caparó.

Secretària tècnica: Lúdia Bargas Musoy.

1 reunió.

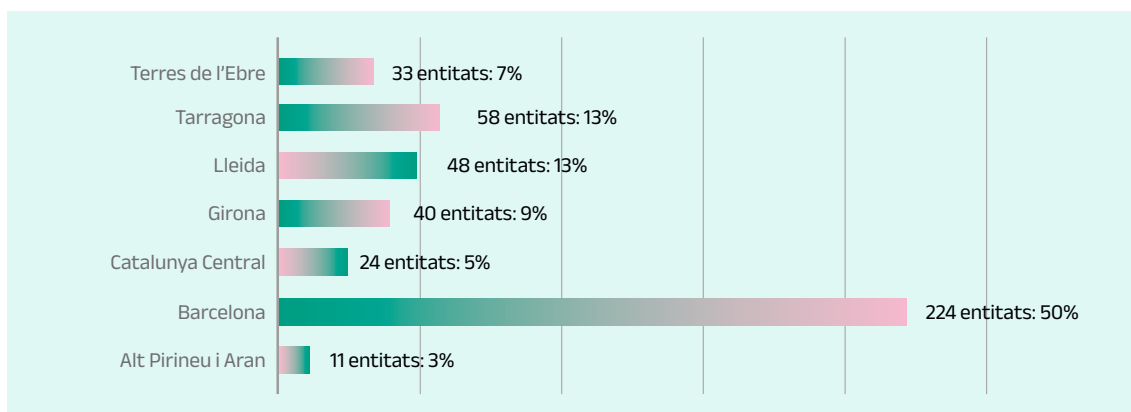
► **Terres de l'Ebre**

Representant: Teresa Bonet Fabra.

Secretària tècnica: Carme Valls Besalduch.

2 reunions.

Representació territorial de les entitats membres del CNDC

El CNDC com a òrgan de consulta a escala internacional

El CNDC, com a organització no governamental, té reconegut l'estatus consultiu en el Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides (ECOSOC) des de l'any 1999 i, des de llavors, ha estat representat en les sessions de la Comissió de la Condició Jurídica i Social de la Dona (CSW).

El 27 de febrer se celebra una reunió preparatòria per a les participants del CNDC a la **CSW64**. Tanmateix, per l'amenaça de la COVID-19 i les recomanacions de la OMS i el Comitè Executiu de les ONG de la CSW, els actes emmarcats en la CSW64 queden cancel·lats.

El 9 de març el CNDC s'adhereix i signa la carta de la societat civil que demana a Nacions Unides l'ajornament de la CSW64.

Consells i òrgans de participació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en què el CNDC ha estat convocat a participar durant el 2020

● Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista (CNVM)

► **Ple:** Laia Rosich Solé, Nati Veraguas Aguilera i Montse Pineda Lorenzo.
Sessions plenàries el 6 de juliol i 9 de desembre.

► **Grup de treball per a l'abordatge de la violència masclista en adolescents:**
Raquel Gómez (des del 27 de novembre).

► **Grup de treball de seguiment tècnic integral per a una intervenció coordinada:** Laia Rosich Solé.
Reunions: el 15 de juny i el 16 de novembre.

► **Grup de treball per a l'abordatge de la violència en l'àmbit laboral:** Mercè Claramunt i Bielsa.
Reunions: 27 de febrer i 22 setembre.

► **Jornada sobre les novetats de la Guia de Prestacions i procediments de violència contra la dona de l'Institut Nacional de Seguretat Social.** 12 de febrer.

► **Grup de treball sobre violència institucional:** Laia Rosich Solé.
Reunió: 14 de gener.

► **Grup de treball sobre tràfic i explotació sexual de dones i nenes:** Montse Pineda Lorenzo.
Reunió: 2 de desembre.

► **Grup de treball de seguiment del Pacte Nacional contra la violència masclista:** Júlia Vega (aturat durant el 2020 per prioritització d'altres actuacions d'urgència durant el confinament).

● **Comitè de Seguiment del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020**

Representant: Maria Rovira Duran.

Suplent: Francesca Abelló Olivé.

Sessió plenària: 14 de juliol. La gestió del programa i la seva actualització es treballa virtualment durant tot l'any.

● **Comitè de Seguiment del Programa Operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020**

Representant: Neus Pociello Cayuela en substitució d'Àlicia Oliver Rojo (des del 20 de juliol).

Suplent: Núria Viñas Llebot.

● **Comitè de Seguiment del Programa Operatiu del Fons Social Europeu**

Representant: Núria Viñas Llebot.

Suplent: Iolanda Piedra Mañes.

Reunió: 24 de novembre.

● **Consell Assessor de Dones del Món Rural i Marítim**

Representant: Maria Rovira Duran.

Reunió: 4 de desembre

10 de juny. Sessió de debat per a la recollida dels punts de vista de les dones del món rural i marítim sobre el futur de l'alimentació del país.

● **Consell de Cooperació al Desenvolupament**

Representant al Ple i als grups de treball: Àlicia Oliver Rojo.

Suplent: Carme Riu Pascual.

Sessió plenària: 27 de febrer.

18 de novembre. Jornada *El rol de la societat civil en el sistema de Nacions Unides. Com participar-hi? Reptes i oportunitats per poder fer sentir la seva veu en l'àmbit multilateral.*

- Grup de treball sobre el model de cooperació al desenvolupament català: 21 de setembre.

- Grup Estratègia Educació per al Desenvolupament: 30 de novembre i 21 de desembre.

● **Consell de Participació del Memorial Democràtic**

Representant, escollida també com a portaveu d'aquest consell: Àlicia Oliver Rojo.

Sessió plenària: 11 de novembre.

● **Consell Nacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgèneres i Intersexuals (LGBTI)**

Representant al Ple, al Grup de treball per serveis Ensenyament i al Grup de treball identitari Polítiques Lèsbiques: Mercè Otero Vidal.

Sessió plenària: 15 de setembre de 2020.

25 de setembre: reunió sobre l'aprovació de la Llei d'Igualtat de Tracte i no discriminació.

- Reunions del grup de treball Polítiques Lèsbiques: 27 de gener i 5 de juny.
- Reunions del grup de treball Ensenyament: 16 de gener, 3 i 18 de juny.

● **Consell Social de la Llengua Catalana**

Representant: Mercè Otero Vidal.

Sessió plenària: 3 de novembre.

● **Grup de treball Dona i Empresa en el marc de la Xarxa Emprèn (Secretaria d'Empresa i Competitivitat)**

Constituït a instància del CNDC, a partir de les demandes realitzades en el Parlament de les Dones, per donar suport a l'establiment d'empreses creades per dones i garantir-ne la consolidació i el creixement empresarial.

Representant: Núria Viñas Llebot.

Reunions: 29 de setembre (constitució), 16 d'octubre, 10 de novembre, 26 de novembre i 9 de desembre.

● **Observatori de la Igualtat de Gènere**

- Representants al Ple (de caràcter permanent): Mercè Otero Vidal, Nati Veraguas Aguilera i Cristina Pulido Rodríguez (des del 16 de novembre en substitució d'Anna Ariño Garrié).

- Representants al Ple (de caràcter temporal): Maria de la Fuente Vázquez i Mercè Claramunt Bielsa (des del 13 de novembre en substitució de Maria Santandreu).

Sessions plenàries: 29 de gener, 22 de juliol i 10 de desembre.

- Grup de treball de coordinació permanent.

Marta Busquets Gallego.

- GT1 Dades. Grup de treball de dades i càlculs.

Carme Riu Pascual.

Reunions: 11 de febrer, 21 d'abril, 26 de maig, 2 de juliol, 22 de setembre, 22 d'octubre i 1 de desembre.

- GT2 Estereotips. Grup de treball d'anàlisi de la imatge pública de les dones als mitjans.

Alícia Olivé Rojo.

Reunions: 6 d'octubre, 11 de novembre i 16 de desembre.

- GT3 Polítiques. Grup de treball de proposta de polítiques públiques d'igualtat.
Marta Busquets Gallego.
Reunions: 3 de març, 5 de maig, 16 de juny, 15 de setembre, 3 de novembre i 17 de desembre.
- GT4 Treball. grup de treball d'anàlisi de la situació laboral de les dones.
M. Dolores Sánchez Tuduri (Mar Gaya i Marta Macías de suplents).
29 de setembre i 17 de novembre.
- GT5 Violència masclista. Grup de treball de l'anàlisi de la violència masclista.
Laia Rosich Solé.
Reunions: 19 de maig, 2 de juny, 16 de setembre, 5 d'octubre, 12 de novembre i 18 de desembre.

● **Observatori dels Drets de la Infància**

Representant al Ple i al Grup de treball sobre l'impacte de la COVID-19 a la població infantil i adolescent: Maria González Aran (des del 9 de juny).

Sessions ordinàries: 25 de febrer, 9 de juny, 1 d'octubre i 16 de desembre.

Sessions extraordinàries: 21 d'abril.

Reunió del grup: 14 de juliol, 28 de setembre.

- Òrgans per als quals s'han fet gestions per a la participació del CNDC:

- Comitè Assessor Catalunya-Next Generation EU.
- Taula del Pacte Nacional pels Drets de les Persones amb Discapacitat.